

## Papel mwalá Pablo tepyaca Corinto mo'o tapatja mpes

<sup>1</sup> Napj Pablo. Dios la ntjet'á ca apóstol nsem napj. Nin tjejyama la veles la p'a jilal jupj mpes. Jupj jos napj velé Jesucristo po'ó. Sóstenes já'asa napj lal. Jupj qjuis catjam Jesucristo mpes. <sup>2</sup> Nun Dios ts'uyupj Corinto po'o potjaqué. Nun Dios juts'a'á nu tepyala, Jesucristo la tjiji mpes. Nun Dios ts'uyupj, Dios la nu t'ya mpes. Quina papel ca mpaquecj nun mpes. Jun ta'á gente Jesucristo lal japon wa, nun jinwá. Javelepj wa jupj lal, nun jinwá. Jupj yupj jis Jepa Püné. Jupj Jepa Püné wa cupj mpes. Pyaquecj wa yupj pjü way mpes.

<sup>3</sup> Dios cupj qjuis Papay. Jesucristo cupj qjuis Jepa Püné. Najas yupj 'üsüs la mijicj nun mpes. Najas ma nujola nsem pjü mpes, yupj nin la nusejay.

*Dios 'üsüs la tjiji Corinto mo'o tapatja mpes.*

<sup>4</sup> Dios pasal 'üsüs la tjiji nun mpes; nin mpes lovin wüi'is Dios lal nun mpes. Nin la nutjiji Jesucristo la tjiji mpes.

<sup>5</sup> Dios pasal 'üsüs la nutjiji, Jesucristo la tjiji mpes. Quina polel welé la p'a jilal Dios nin jos mpes. Quina polel sin 'yüsa wa jupj nin jos mpes. <sup>6</sup> Nun jis wala tjevelecj na Jesucristo po'ó, pasal 'üsüs nusin tji'yüsa. Pasal nujisas cupj tjevelecj. <sup>7</sup> Mpes Dios nu tje'yaya nin polel lojí jupj jos jin. T'üc' way Dios se 'aya jupj ts'uyupj nin polel lajay jupj jos jin. Dios se 'aya gente 'ücj lajay, niná pjü way nu tje'yaya 'ücj lojí. Nun pjü way p'a casá 'ücj lojí, mpes 'a mulú jotjaqué na, pjü way 'ücj lojí. Nun pasal lu nucú ne ca ncuwim niswá Jesucristo. Jupj cupj qjuis Jepa Püné. <sup>8</sup> Ma selecj tsjan jawas ncuwim jupj. Ninana selecj: Dios

ca nucopj mp'a'sas, mpes nun lovin ca cus ncoñcó. Nin jawas jyawca na, Dios ca mveles pjü jilal ncu 'üsüs way yupj yupj lal. Nin jawas jyawca na, yupj ca mveles nun 'üsüs way yupj lal. <sup>9</sup> Dios ca la mijis yupj tjevele jin. Jupj nucopj tjep'ya'sa toponé Jatjam lal, mpes quina nun nin p'in nujola yupj Jatjam jinwá. Yupj Jatjam Jesucristo cupj qjuis Jepa Püné.

*Dios jos yupj ts'uyupj yuwal yola yuwá.*

<sup>10</sup> Natjampán, po najas nin p'iyá nujola nun. Najas ma lo velelé nunwá. Jesucristo jos napj nun jilal velé niná, yupj cupj qjuis Jepa Püné. Najas pjü way nun t'üç' way poné lovin. Najas nin p'iyá nujola nun. <sup>11</sup> Natjampán, Cloé wo nt'a patja tjowelepj napj lal nun po'ó. Nawala tjowelepj nun lo velelé nunwá. <sup>12</sup> Nun popa nepénowa javelepj: “Más 'üçj cupj qjuisin 'yüsa Pablo velá”. La p'a wa javelepj: “Cupj po qjuisas Apolos velá”. La p'a javelepj: “Más 'üçj cupj qjuisin 'yüsa Pedro velá”. La p'a javelepj: “Cupj po qjuisas Cristo velá”.

<sup>13</sup> Cristo pjaní yupj. Mop'in nun ma nin p'iyá nujola. Malala nin. Napj ma ntipü'í cruz po'ó nun mpes. Nun bautizar nu tepyala na, nun napj nats'a'á tulucj nu tepyala nun. Nun Jesucristo juts'a'á nu tepyala. <sup>14</sup> Napj Crispo bautizar la tjejay la p'in; Gayo bautizar la tjejay wa. Ma bautizar la tjejay p'a. Mpes wüi'is Dios lal. <sup>15</sup> Pjü ma polel javelepj napj bautizar la nutjejay. Ma polel javelepj nun napj nats'a'á. <sup>16</sup> Estéfanas wo nt'a patja bautizar la tjejay wa; quina nola tepyala. Ma selé ncu bautizar la tjejay la p'a wa. <sup>17</sup> Jesucristo nin tjejyama bautizar lejay mpes tulucj. Nin tjejyama la veles gente jis lal tsjan 'üsüs la tjiji gente mpes. Ma nin velé napj pülucj selé. Najas yupj ca jus nlayers Jesucristo tepe'e yupj mpes cruz po'ó, mpes 'üsüs wa ca jis mpalas yupj.

*Dios 'üsüs liji gente jis lal, Jesucristo cruz po'o tepe'e mpes.*

<sup>18</sup> Cupj velecj gente jis walap'a'á Jesucristo cruz po'o tepe'e, jas tijiyünsa niswá. Nepénowa ma jisas Jesucristo, mpes pajal malala se palá yupj, ma japon mpes. Yupj ma jisas cupj niná velecj. Ma qjuiyola jin velecj jin yola yupj. Cupj nin pyonecj Jesucristo tepe'e cruz po'ó, jas tijiyünsa niswá. Mpes Dios qjuis capj tjepl'ya'sa, nin mpes ca mpatjauecj jupj lal. <sup>19</sup> Dios Popel vele:

“Nepénowa yola pasal salejepj yupj.

Yupj javelepj yupj ca la mijicj mpes; yola 'üsüs ca nin la mijicj.

Ma ca mpalas yupj javelepj jin, napj ca la mejay ma ca nin mpalas.”

Dios Popel nin vele. <sup>20</sup> Gente nepénowa yola yupj p'iýá püliüçj salejepj yupj. Nin tulucj. Niyom Moisés popel sin 'yüsa lajay yola püliüçj salejepj yupj Moisés tjevele mpes. Nin tulucj. Gente nepénowa pajal 'üsüs javelepj nosis casá pyala po'ó. Pajal 'üsüs yola jinwá javelepj, mpes la p'a wa leñ way japon yupj tjowelepj. Newa ma püliüçj salejepj yupj. Yupj yola yupj p'iýá salejepj tsjan 'üsüs way lajay. Nin tulucj. Dios qjuisin tji'yüsa la tjiyi yupj ma yola jinwá javelepj jupj lal.

<sup>21</sup> Gente javelepj yupj ca nin la mijicj ne Dios ca jis capj ncoöcos. Dios ma jis capj ncoöcos yupj lajay mpes. Ma ca nin mpalas. Dios lovin selé tsjan más 'üsüs la mijis. Jupj 'üçj jostsja gente 'üçj ca mpatjam jupj lal yupj japon mpes p'in. Jupj jis capj p'ya'sa ne 'üçj patja yupj. Nin mpes cupj velecj la p'a jis walap'a'á Jesucristo po'ó. Nepénowa yola cupj ma qjuiyola jin velecj. <sup>22</sup> Yom sin 'yüsa liji na judiopan jilal, yupj jisas jupj pajal 'üsüs liji, yom p'in ma polel liji jinwá. Mpes yupj ca mponecj yom niná tjevelá. Judiopan tulucj po quelel pjyacañ püliüçj jas tji'yüsa velá. Yola jupj pasal selé, mpes yupj japon jupj lal. <sup>23</sup> Cupj velecj

Jesucristo po'ó. Velecj jupj tepe'e cruz po'ó gente mpes. Judiopan ma japon Jesucristo judiopan jis jepa jupj. Ma japon yupj jis jepa ca cüpa'is cruz po'ó. Judiopan tulucj ma wa jisas Jesucristo. Cruz po'o tepe'e mpes wa ma jisas jupj. Ma quiyola jin velej jin yola yupj.

<sup>24</sup> Mop'in nin, Dios lis t'ya judiopan nepenowá, lis t'ya wa judío tulucj nepenowá. Dios jis capj tjep'ya'sa 'ücj jis la pon Jesucristo lal. Cristo mpes Dios 'ücj liji niná jupj 'üsüs liji yupj mpes. Dios seletsja 'onin ca 'üsüs lis mijis Cristo mpes. <sup>25</sup> Gente malala nyuca yola Dios nin liji mpes. Yupj yola jupj ma jola jin liji. Mop'in jupj selé 'üsüs way liji. Más pülcj way selé jupj pjü jilal. Jesucristo tepe'e cruz po'ó. Mpes gente yola Dios püné jin tulucj la tjiji Jesucristo lal. Newa nin, Dios más püné pjü jilal.

<sup>26</sup> Natjampan, nujola t'as 'oyn nyuca lojitsja Dios la nu t'ya na. Nun pülcj jus nlaytsja tulucj. Nun popa pjaní way p'in pülcj salejeptsja. Nun noypan tuluctsja. Nun popa pjaní way p'in noypan waytsja, la p'a nin tulucj. Nun jis papay noypan tuluctsja. Nun popa pjaní way p'in jis papay noypan waytsja, la p'a nin tulucj. <sup>27</sup> T'üç' way nepénowa pülcj salejepj tulucj. Mop'in nin, Dios lis t'ya yupj. La p'a wa nin yola gente niná ma yola jinwá javalepj. Yola yupj p'iyá pülcj salejepj. P'a jawasa yupj ca jis maycas; ca jus nlayecj Dios lis t'ya gente niná, yupj ne pülcj salejepj tulucj. Ca jus nlayecj yupj p'iyá 'ots'ots' way p'in salejepj. Dios ts'uyupj nepénowa noypan tulucj. Mop'in nin, Dios lis t'ya yupj. La p'a wa nin yola gente niná noypan tulucj yupj. Yola yupj p'iyá noypan. P'a jawas yupj ca jus nlayecj Dios lis t'ya gente niná, yupj ne noypan tulucj. Ca jis maycas yupj; ca jus nlayecj yupj p'iyá ma t'üç' way noypan. <sup>28</sup> Dios ts'uyupj nepénowa noypan tulucj. La p'a ma quelel la sajay yupj. Yupj javalepj noypan tulucj malala. Dios ma nin vele. Dios lis t'ya noypan

tulucj. Noypan ca nucucj Dios lis t'ya noypan tulucj. Ca jus nlayecj yupj p'iyá tsjicj way. Dios jostsja noypan ca jus nlayecj yupj p'iyá tsjicj way, mpes yupj lis t'ya noypan tulucj. <sup>29</sup> Mpes pjü ma polel javelepj Dios lal yupj más noypan la p'a jilal.

<sup>30</sup> Dios la tjiji mpes, nun Jesucristo so coïcó. Dios seletsja tsjan 'üsüs la mijis lovin. Nin la tjiji Jesucristo mpes. Dios la tjiji cupj qjuisin 'üsa wa niná. Dios la qjuis tjiji cupj 'üsüs yupj lal quinam Jesucristo mpes. Quina cupj Dios juts'a'a Jesucristo mpes. Jupj mpes Dios perdonar la qjuis tjiji malala nyuca la tjijicj, ne ca 'üsüs nsem cupj lovin yupj lal. <sup>31</sup> Nin mpes nin ca nsem Dios Popel vele jinwá. Nin vele: "Ma ca mvelé nun p'iyá 'üsüs; ca mvelé nun jis Jepa Dios 'üsüs la tjiji nun mpes".

## 2

*Pablo tjevele yupj jilal Jesucristo mpes la p'in.*

<sup>1</sup> Natjampan, nun nt'a tjum na, nun jis walap'a'a tjevelé Dios tjevele mpes. Yom püné jinwá tjevelé tulucj. Ma pajal 'üsüs tjevelé. Pülcj nin tji'yüsa jinwá tjevelé tulucj. <sup>2</sup> Nun jilal tjevelé Jesucristo mpes la p'in, tjevelé yupj tepe'e cruz po'o. Niná quelel veletsja la p'in. <sup>3</sup> Nun nt'a tjum na, napj nólatsja ma polel 'üsüs veletsja nun jilal. Pajal lecj jeyatsja napj. <sup>4</sup> Nun jis walap'a'a tjevelé Dios mpes. Nusin tji'yüsa la tjejay tsjan jos yupj. Nepénowa pasal salejepj yupj, 'üsüs polel javelepj yupj. La p'a leñi way japon yupj javelepj. Yupj jinwá tjevelé tulucj. Nun jilal tjevelé Dios jostsja jin la p'in. Jus nlayetsja napj tjevelé yupj jostsja jin. Jus nlayetsja, Dios Cjües la tjiji mpes; püné yupj. <sup>5</sup> Nin mpes toponé napj tjevelé, nin mpes nujisastsja Jesucristo, Dios pjü 'üçj liji mpes. Nin mpes nujisas Jesucristo, 'üsüs tjevelé mpes tulucj.

*Qjuisin 'yüsa Dios jos jin, jupj Cjües qjuisin 'yüsa liji mpes.*

<sup>6</sup> Dios ts'uyupj nepenowá pasal jisas Jesucristá, pülcj sin tji'yüsa Dios po'ó. Mpes más pülcj sin 'yüsa lijicj yupj jilal Dios po'ó. Cupj velecj tsjan niná Dios jos yupj ca sin mü'üsüs. Cupj sin 'yüsa lijicj gente p'in sin 'yüsa lajay jinwá tulucj. Cupj sin 'yüsa lijicj noypan sin 'yüsa lajay jinwá tulucj. Yupj jajütütj nosis casá quinam. Más tsjicj way nsem yupj p'a jawas. <sup>7</sup>Cupj velecj niná Dios jos yupj ca jus nlayecj. Püna gente ma sin tji'yüsa niná. Quina patja ma sin 'yüsa wa. Nosis cjuwatsja na, Dios niná tjevele. Tjevele nin la mijis pajal 'üsüs ca qjuis mpalas. Dios tsjay 'üsüs ca la mijis cupj qjuijal. <sup>8</sup>Noypan nosis casá patja ma sin tji'yüsa niná. Qjuis Jepa Jesucristo pasal 'üsüs, pasal püné, jupj Dios Jatjam mpes. Ma sin tji'yüsa niná, mpes tjü'ünan jupj, tepe'e cruz po'ó.

<sup>9</sup> Newa nin, Dios la tjiji jupj tjevele jin. Dios Popel vele: “Nepénowa quelel lajay Dios.

Dios tjevele tsjan la mijis yupj mpes.  
Gente lovin ma tjunuc jin ca la mijis jupj.

Lovin ma tjepjyacaäi jin la mijis jupj.  
Lovin ma yólatsja jupj ca nin la mijis jupj”,  
Dios Popel nin vele. <sup>10</sup>Dios tjevele jupj ca la mijis, niná qjuisin tji'yüsa cupj. Dios jas tjejyama jupj Cjües qjuisin mü'üsüs la mijis niná. Dios Cjües pjü selé. Pjü selé jupj Dios po'ó.

<sup>11</sup> Gente pjü ma salejepj 'oyn nyuca jola la p'a. Jupj cjües p'in selé 'oyn nyuca jola jupj. Jupj cjües jos mo'o já'asa. Nin p'iyá Dios lal. Dios Cjües p'in selé 'oyn nyuca jola jupj. <sup>12</sup>Dios jas tjejyama jupj Cjües cupj nt'a, qjuisin 'yüsa la mijis jupj; nin mpes qjuisin 'yüsa tsjan niná Dios la tjiji cupj mpes. Dios ma qjuis tje'yaya cjües p'a wa, nosis mpe p'in; jupj Cjües qjuis tje'yaya. <sup>13</sup>Dios 'üsüs la tjiji cupj mpes, niná p'iyá velecj la p'a jilal. Dios Cjües

qjuisin tji'yüsa la tjiji, niná velecj la p'a jilal. Niná gente p'in qjuisin tji'yüsa la tjajay tulucj. Sin 'yüsa lijicj Dios Cjües jatatj jilal. Dios Cjües qjuisin tji'yüsa la tjiji, ne nin p'iyá sin 'yüsa lijicj yupj jilal. <sup>14</sup> Gente pülcj yusapj p'in; Dios Cjües ma pü'ü yupj jisas mo'ó. Mpes yupj ma japon Dios 'üsüs la tjiji cupj mpes. Yupj yola cupj ma qjuiyola jin velecj, Jesucristo po'o velecj na. Ma polel sin 'yüsa cupj velecj na; Dios Cjües leñ yupj jisas mo'ó. Dios Cjües qjuisin 'yüsa liji Dios mpes. <sup>15</sup> Nepénowa jatatj Dios Cjües. Yupj salejepj pjü mpes ncu 'üsüs way, ncu malala niná. Nepénowa ma jatatj Dios Cjües; yupj januc Dios Cjües jatatj, januc yupj lajay. Newa ma sin 'yüsa ncu 'üsüs lajay; ma jatatj Dios Cjües, mpes ma sin 'yüsa yupj. <sup>16</sup> Dios Popel vele: "Pjü way ma sin 'yüsa tsjan jola qjuis Jepa Dios. Pjü ma salejepj yupj selé jin. Ma polel javelepj tsjan más 'üçj la mijis Dios", Dios Popel nin vele. Mop'in tyacj cupj Dios Cjües. Mpes cupj polel qjuiyola Jesucristo jola jinwá.

## 3

*Corinto mo'o patja nin lajaysja Dios Cjües ma jatatj jinwá.*

<sup>1</sup> Natjampan, pülcj quelel veletsja napj Dios po'ó. Newa ma polel nusin 'yúsatsja pjü; nun nosis casá patja jinwá nujólatsja, Dios Cjües ma jatatj jinwá, ne nin. Napj velé Dios Cjües ma jatatj jilal, nin p'iyá tjevelé nun jilal. Nepénowa 'in lacasana wayjisastsja Jesucristo. Ma pülcj sin tji'yüsa custjay Dios po'ó. Nun yupj jin p'iyá. <sup>2</sup> Nasa ca mvelé tsjan mpes ca jus nlayé niná. Tsjicj tsots' tsyo'o p'in. Ma polel lyaja yupj. Nepénowa 'in lacasana jisastsja Jesucristo; tsjictjacj jinwá yupj. Yupj jis lal velé tsots' jinwá; costa tulucj. Niná sin 'yüsa la p'in. Ma polel sin 'yüsa p'am. Nin p'iyá tjevelé nun jilal. P'a ma polel nusin 'yúsatsja. Newa ma polel p'a nusin 'yüsa; <sup>3</sup> nun newa lojí Dios Cjües ma jatatj jinwá, ne nin. Nun jomaqué. Nun lo

velelé. Mpes t'üç' way nin lojí Dios Cjües ma jatatj lajay jinwá. Gente p'in jinwá lojí nun. <sup>4</sup> Nun nepénowa welé: “Más 'üçj qjuisin 'yüsa Pablo velá.” La p'a javelepj: “Cupj po qjuisas Apolos velá”. Mpes nun lo velelé, Jesucristo ma jisas lajay jinwá.

<sup>5</sup> Apolos püné tulucj. Napj püné tulucj wa. Cupj tsji' lijicj la p'in Dios mpes. Nun topóné Jesucristo po'ó, nun jis lal tjevelecj mpes. Cupj lijicj Dios jos jin la p'in. <sup>6</sup> Cupj Dios mozopan p'in. Dios jos gente mponecj Jesucristo po'ó. Jupj lal japon jupj sine mo'ó tjevyala jinwá Dios lal. Napj yom setel sine jinwá; napj tjum nun nt'a mwalá way p'in. Napj mwalá way tjevelé nun jis lal Jesucristo po'ó. Apolos yom 'üsú la t'yu jinwá; jupj locopyaya tjemey nun nt'a. Newa nun jis lal tjevele Jesucristo po'ó. Mop'in Dios la tjiji mpes p'in nujisastsja Jesucristo; cupj mpestsja tulucj. Tjevyala jinwá tepyala la tjiji jupj. <sup>7</sup> Mpes jupj 'a sine, tsjicj jupj. 'üsú la t'yu, tsjicj jupj. Dios mpes t'yüna, mpes jupj p'in püné. <sup>8</sup> Qjuis catjampan nepénowa mwalá way jil la veles la p'a jilal Jesucristo po'ó. La p'a locopyaya jil la veles wa jupj po'ó. Yupj pjü nin p'iyá tsji' lajay Dios mpes. Nepénowa tsjicj way p'in javelepj Jesucristo po'ó. Dios ca 'üsüs lis mijis nin la tajay mpes. La p'a pülcj way javelepj Jesucristo po'ó. Dios ca más 'üsüs lis mijis yupj jilal. <sup>9</sup> Pjü way cupj tsji' lijicj Dios mpes, nun nt'a tsji' lijicj na. Dios yom 'amá tya'a jinwá liji. Yom tya'a momas lo sin. Jupj tsji' liji ne'aj, mpes 'üsüs ca mpalas. Nun Dios 'amá jinwá. Dios 'üsüs la nusiji mpes, 'üsüs ca nu mpalas.

Yom wo si jünsa jinwá liji wa Dios nun jis lal. Yom tsji' liji wo mpes, ne 'üsüs ca mpalas wosis. Nun Dios wo jinwá. Dios 'üsüs la nusiji mpes, 'üsüs ca nu mpalas.

<sup>10</sup> Yom wo quelel si jünsa na, mwalá way 'amá 'üçj liji. Locopyaya wo si jünsa. Napj yom 'amá 'üçj la

tjiji jinwá; mwalá way tjemey nun nt'a nun jis lal la veles Jesucristo po'ó. 'Üsüs la tjejay nun jilal, Dios ncapj tjep'ya'sa mpes. Locopyaya yom p'a wa tjac' nun nt'a, newa vele nun jis lal Jesucristo po'ó. Yom wa si jünsa jinwá yupj; yupj locopyaya tjemey nun nt'a Jesucristo mpes la veles. 'Ücj nin. Mop'in nin velé: Dios mozopan locopyaya jil na la p'a wa tsji' la tajay nt'a, más 'ücj yupj 'in jajamapj yupj javelepj mpes. <sup>11</sup> Napj mwalá way nun jis lal tjevelé Jesucristo po'ó. Yom 'amá 'ücj la tjiji jinwá la tjejay. Jesucristo 'amá 'üsüs jinwá wosis la jünsüs mpes; nun nasa toponé napj tjevelé Jesucristo po'ó. Ca nacj gente p'a wa quelel nusin 'üsa lajaj la p'a po'ó. Ca nacj yupj ca mvelecj napj ma tjevelé t'üç' way. Niná mvelecj t'üç' way tulucj.

<sup>12</sup> Napj 'amá 'ücj la tjejay jinwá la tjejay Dios wo si jünsa mpes; nun ne Dios wo. La p'a wa nun nt'a tsji' lajaj quinam. Nepénowa pajal 'üsüs javelepj, nepénowa 'üsüs javelepj tulucj. Wosis jajünsüpj jinwá lajaj yupj quinam. Nepénowa oro mpes jajünsüpj jinwá; 'üsüs lajaj. La p'a plata mpes jajünsüpj jinwá; 'üsüs wa lajaj yupj. La p'a pe pülicj jaylacj mpes jajünsüpj jinwá; 'üsüs wa lajaj yupj. La p'a 'iyó mpes jajünsüpj jinwá; 'üsüs lajaj tulucj. La p'a tsjutsj mpes jajünsüpj jinwá; pajal malala lajaj yupj. <sup>13</sup> 'Awa jama na, 'iyó leñ way pwe, nin p'iyá tsjutsjum. Pjü ca nucucj wa nenem malala, leñ way pwe. Mop'in oro ma quelel pwe, plata ma quelel pwe, pe pülicj jaylacj ma quelel pwe wa. Pjü ca nucucj wa nenem 'üsüs way. Nin p'iyá, 'in tajama nun welé na Jesucristo mpes. Jupj jac' niswá, ca mveles ncu 'üsüs tjowelepj gentas. 'Awa lal ca ncuwim; nin vele na 'awa jinwá nsem. Gente 'üsüs tjowelepj Jesucristo mpes, Jesucristo ca la mijis ne pjü ca jus nlayecj 'üsüs tjowelepj. Gente malala tjowelepj Jesucristo mpes, Jesucristo ca la mijis ne pjü ca jus nlayecj malala tjowelepj. <sup>14</sup> Oro ma quelel pwe, plata ma quelel

pwe wa, pe pülicj jaylacj ma quelel pwe wa. 'Awa tjemey na, yupj 'üsüs jatja custjay. Nin p'iyá, Cristo vele na gente 'üsüs tjowelepj, po 'üsüs way niná. 'üsüs ca lis mijis 'üsüs tjowelepj mpes. <sup>15</sup> Iyó pwe, tsjutsj pwe wa. Niná malala, mpes ca ncawajas. Nin p'iyá, Cristo vele na gente malala tjowelepj, malala niná yupj mpes. Ma ca 'üsüs lis mijis yupj tjowelepj mpes. Newa nin, ca mpatjam Dios lal. 'Awa mpe jupj pje'á ca la nlo'cjos yupj, mpes ca mpatjam.

<sup>16</sup> ¿Ncu nujo' tepe'e nun Dios wo jinwá? Dios Cjües pü'ü nujisas mo'ó. <sup>17</sup> Yom pjaní malala liji Dios wo lal, Dios ca malala la mijis jupj lal. Ca pjü malala mpalas jupj. Dios wo Dios juts'a'á. Nun Dios wo jinwá.

<sup>18</sup> Ma nujola nsem nun pülicj solejé. Gente pasal sin tji'yusa na, la p'a javelepj pülicj salejepj yupj. Nun popa pjaní jas tji'yusa yupj jinwá ca nacj. Quina vele pülicj selé jupj. Najas jupj ca jus nlayers jupj ma jola jinwá custjay. Najas jupj ca jas mü'üsüs tsjan la tjiji Dios jupj mpes. Gente ca malala mvelecj jupj po'ó, niná jas tji'yusa na; ca mvelecj jupj ma jola jinwá. Dios ma ca nin mveles; Dios ca mveles jupj pülicj selé quinam Dios jos jin. <sup>19</sup> Niswa velé, gente pülicj sin tji'yusa na, la p'a javelepj pülicj salejepj yupj. Dios ma nin vele; Dios vele tsjicj way p'in salejepj yupj. Ma yola jinwá yupj Dios lal. Dios Popel vele: "Yupj yola pasal salejepj 'üsüs jis la jay, 'üsüs jis la pal. Dios ma ca jis ma'ayas ca nin mpalas yupj jisas jin", Dios Popel nin vele. <sup>20</sup> Dios Popel vele wa: "Qjuis Jepa Dios selé tsjan yola yupj. Jupj selé ma ca nin mpalas yupj yola jinwá."

<sup>21</sup> Más 'ücj ma nusin mü'üsüs yom pjaní vele p'in. Ma mvelé más 'ücj pjü sin 'yusa jupj vele p'in. Pjü way nun nuts'a'á, mpes ma ca nin mvelé nun. <sup>22</sup> Cupj pjü way nun nuts'a'á, nucopj p'ya'sacj mpes. Napj nun nuts'a'á. Apolos nun nuts'a'á wa, Pedro 'ots'ipj. Cupj nucopj p'ya'sacj, mpes 'üsüs nu pyala. Nun nucunú, 'üsüs nu

pyala. Taca'lliqué na, 'üsüs ca nu mpalas. Pjü way Dios la tjiji, nun nuts'a'á. Quina patja, pjü nun nuts'a'á. P'a jawas mpatjam, pjü way nun nuts'a'á nsem wa. Pjü way nun nuts'a'á.<sup>23</sup> Nun p'iyá Jesucristo juts'a'á. Jesucristo Dios juts'a'á jupj.

## 4

*Jesucristo qjuisin tjejyama la veles p'a jilal jupj po'ó.*

<sup>1</sup> Nin mpes najas gente ca jus nlayecj napj tsji' lejay Jesucristo mpes. Apolos jupj mpes tsji' liji wa. La p'a nin p'iyá lajay wa. Jesucristo qjuisin tjejyama la veles gente jilal Dios jos jin. Ninana cupj velecj, püna gente ma salejeptsja niná. <sup>2</sup> Napj tsji' lejay Nejepa Jesucristo mpes. Pjaní tsji' liji na jepa mpes, más 'üçj jupj lovin nin liji jupj jepa jos jin. <sup>3</sup> Ca nacj nun welé ma 'üsüs tsji' la tjejay napj Jesucristo mpes. Ma nola nun welé mpes. Ma nola wa la p'a javelepj mpes. Napj p'iyá ma selé ncu 'üsüs la tjejay jupj jos jin. <sup>4</sup> Napj nola napj 'üsüs la tjejay jupj jos jin. Mop'in napj nola mpes tulucj ca Dios mveles napj 'üsüs. Qjuis Jepa Jesucristo p'in selé ncu 'üsüs la tjejay jupj jos jin. Nin ca mveles jupj. <sup>5</sup> P'a jawas qjuis Jepa Jesucristo ca mveles pjü jilal ncu 'üsüs la tjajay. Mples najas nun ma welé quinam pjacj cuscú 'üsüs la tjajay. Ma mvelé nun pjacj cuscú malala la tjajay. T'üç' way ma nin solejé nun. Jesucristo nin ca mveles jupj tjac' na. Jupj p'in selé tsjan yola gentas. Jupj ca mveles yupj yólatsja mpes. Jupj p'in selé tsjan mpes lajaj niná yupj lajaj jin. Jupj nin ca mveles jupj tjac' na. Pülcj 'üsüs la tjajay jupj jos jin. Nin jawas jupj tjac' na, Dios 'üsüs ca mveles yupj sin po'ó.

<sup>6</sup> Natjampan, nin tjeveletsja napj p'iyá po'ó, Apolos po'ó wa. Napj tjevelé 'oyn nyuca lijicj cupj. Mop'in t'üç' way najas nusin 'yüsa napj tjevelé. Najas nusin 'yüsa Dios Popel vele jin; nin la müjí p'in Dios Popel vele jin, nin

najas. Mpes ma ca mvelé nepénowa más 'üsüs sin 'yüsa lajay. Ma ca mvelé más 'ücj qjuisin 'yüsa yupj javelepj jin. Ma ca mvelé yupj más 'üsüs la p'a jilal. <sup>7</sup> T'üç' way nun más 'üsüs tulucj la p'a jilal. Nun to'á, Dios nu tje'yaya, pjü way. Nun welé 'üsüs way nun, niná to'á mpes. Nin tulucj. Niná to'á, nun la tjüjí mpes tulucj. To'á Dios nu tje'yaya mpes. Mpes malala nun welé 'üsüs way nun, niná to'á mpes.

<sup>8</sup> Nujola nun to'á quinam pjü nujisas. Nujola Dios pjü la tjiji nun mpes, nujola más pülcj ma nujisas quinam. Nun jepa noypan jinwá nu tepyala jin nujola. Ma nin qjuis tepyala cupj qjuijal. Napj selé jepapan tulucj nun custjay. T'üç' way najas nun jepa noypan ca nu cüpalas. Najas cupj jepa noypan ca qjuis cüpalas wa. <sup>9</sup> Ma nin qjuis tepyala cupj qjuijal. T'üç' way apostolpan way cupj; mop'in gente yola cupj más tsjictjacj pjü jilal. Napj nola Dios la tjiji mpes nin yola yupj. Nasa ca mvelé 'oyn nyuca yola yupj cupj po'ó. Nenéyawa jepapan sa jam malala lajay jis la palan animal ts'a 'in jilal. Animal witjacj lovin ja'ünan gente niná. Gente pülcj yus januc la palan na. Malala yola malala lajay sin po'ó; malala la tjajay mpes nin jis tepyala jin yola yupj. Nin wa yola gentá cupj po'ó, malala qjuesé palá mpes. Angelpan pjü way januc wa nin qjuesé palá. Gente pjü way januc wa nin qjuesé palá. <sup>10</sup> Gente yola cupj ma qjuiyola jin velecj. Nin yola cupj Jesucristo po'o velecj mpes. Nun nujola nun p'iyá pülcj solejé, nun Jesucristo so coïcó mpes. Gente yola pülcj way ma polel lijicj cupj. Nun nujola pülcj way polel lojí nun. Gente 'üsüs yola nun mpes; ma 'üsüs yola cupj mpes. <sup>11</sup> Pasal la pülcj vecj cya'lequecj custjay. Pasal la pülcj 'üsü qjuisive custjay. Cupj qjuis pülcj malala. Gente qjuesé jatülcj cupj. Cupj cjuwá ca'aj qjuis la püt'üs. <sup>12</sup> Pasal yümiüçj tsji' lijicj, t'emel ca nt'anquecj. Tsji' lijicj mpes 'üçj jaylacj lijicj qjuis la las. Gente malala javelepj na cupj qjuijal,

'üsüs velej yupj jilal. Gente malala lajay na cupj qjuilal, ma ts'i 'inyacj cupj. <sup>13</sup> Gente malala javelepj na cupj po'ó, cupj 'üsüs velej yupj sin po'ó. Gente javelepj cupj basura jinwá. Nin javelepj custjay. Yupj yola cupj más malala pjü jilal, mpes nin javelepj yupj.

<sup>14</sup> Ca nacj nun nujola napj najas nun ca nu maycas nun la tjújí mpes, ne nin mpes tepyac niná. Nin tulucj. Napj tepyac nun nusin mü'üsüs la mejay. Yom jupj ts'uyupj sin 'yusa liji jin p'iyá, napj nusin 'yusa la sejaj nun. Pajal quelel la nusejaj. <sup>15</sup> Tsjicj si 'üsú popay lal. Jupj popay mwalá way si 'üsú liji. Nin p'iyá nusin tji'yusa la tjejay napj. Napj mwalá way nun jilal tjevelé tsjan niná Jesucristo 'üsüs la tjihi gente mpes. Nun Dios ts'uyupj nu tepyala napj nun jilal tjevelé mpes. La p'a wa pülcj nusin 'yusa lajaj ca nacj Jesucristo po'ó, newa napj jinwá lajaj tulucj. Napj quelel la nusejaj. <sup>16</sup> Po najas nun la müjí napj la tjejay jin. <sup>17</sup> Mpes napj se jam Timoteo nun nt'a. Napj pasal quelel lejay jupj. Jupj pasal 'üsüs jas tji'yusa napj lal, tsjicj si 'üsú jinwá popay lal. Jas tji'yusa napj tjevelé qjis Jepa Jesucristo po'ó, ne jupj nin liji napj tjevelé jin. T'üc' way napj nusin tji'yusa la tjejay Jesucristo po'ó. Niná napj tjevelé, Timoteo nun jilal mveles ca niswá. Niná napj sin 'yusa lejay Dios ts'uyupj 'a si mulú nt'a jun ta'á.

<sup>18</sup> Nun popa nepénowa yola lecj jeyá napj la winin la veles nun jilal. Niná malala javeleptsja napj nin po'ó. Yola pasal salejepj yupj. <sup>19</sup> Mop'in ma ca nin nsem yupj yola jinwá. Leñ way quelel jum nun nt'a. Qjis Jepa Jesucristo jos napj jum, napj ca mis. Ca nin mü'üsüs ncu yupj t'üc' way lajaj Dios jos jin. Ma ca nin nola nsem tsjan javelepj yupj. Yupj 'üsüs jin yola yupj p'iyá. <sup>20</sup> Dios jyü'ta pjü. Gente lajaj na Dios jos jin, selecj t'üc' way yupj Dios juts'a'á. Javelepj mpes p'in, ma selecj ncu Dios juts'a'á

yupj. <sup>21</sup> Nun nt'a tjum na, napj selé nun nujisas napj ma nucopj mvelel. Nujisas napj velé 'üsüs nun. Nujisas 'üsüs ca mvelé nun jilal. Mpes 'üsüs la müjí Dios jos jin.

## 5

*Pasal malala lajaysja Corinto po'ó.*

<sup>1</sup> Gente javelepj nun pasal malala lojí ne'aj. Dios ts'uyupj tulucj nin p'iyá javelepj wa pasal malala lojí nun. Javelepj yom pjaní jupj popay niswa tjowaya. Yom niná, ne'aj mya'na popay jats'om. Pasal malala niná. <sup>2</sup> Newa nin, nun nujola pasal 'üsüs way nun. Más 'ücj 'aplijila nu tapalas, yom niná la tjiji mpes. Más 'ücj wola welé jupj ma polel jama nun 'a nusí mulú nt'a. <sup>3</sup> Napj ma 'os nun jilal quinam; napj nola nun mpes la p'in, mpes napj ne'aj 'os jinwá nun jilal. Napj pasal nólatsja nun mpes. Pasal nólatsja niná yomen malala la tjiji. Mpes napj nun jis lal mvelé tsjan najas ca la müjí nun jupj lal. <sup>4</sup> Napj velé Jesucristo mpes, jupj cupj qjuis Jepa Püné. Najas 'a nusí mulú nun. Napj ca nola nsem nun mpes 'a nusí mulú na. Jesucristo nucopj mp'a'sas la müjí napj velé jin, jupj cupj qjuis Jepa Püné. <sup>5</sup> Najas nun welé niná yomen lal jupj ma polel jama nun 'a nusí mulú nt'a. Ma la tjomoná Dios lal jupj mpes, Dios ma ca majamas jupj. Mpes malala ca mpalas jupj ca nacj, Satanás ca nin la mijis. Nin pyala na, niná yomen ca jas mü'üsüs malala la tjijitsja jupj. Mpes jupj cjües ca 'ücj mpü'üm Dios lal, qjuis Jepa Jesús tjac' na.

<sup>6</sup> Nun nujola pasal 'üsüs way nun. Nun ma nujola malala la tjiji niná yomen. Malala nin. Levadura tsjicj way p'in, pan püm t'yüna liji pjü way. Nin p'iyá nun jilal. Yom pjaní p'in malala liji mpes, malala nu pyala nun pjü way jilal jupj mpes. Nun solejé niná. <sup>7</sup> Malala lojí levadura jinwá. Po ma nin la müjí quinam. Mpes nun 'üsüs nsem niswá.

Dios vele 'üsüs way nun. Pan püm levadura cjuwá jinwá nun. Jesucristo tepe'e cruz po'ó cupj mpes; nin mpes Dios vele 'üsüs way cupj quinam. Jesucristo oveja tsjicj jinwá, tepe'e cupj ca 'üçj mpatjaquecj. Püna judiopan oveja tsjictjacj jis tjü'ünan Egipto po'ó. (Oveja tjü'ünan mpes, Dios ángel yupj jis capa nipj tjemey, ma malala lis tjiji.) <sup>8</sup> Ts'ac' pjaní pjü año judiopan nin yola pyala Dios ángel casa'a tjemey Egipto po'ó. Yupj jalá pan levadura cjuwá. Nin p'iyá más 'üçj cupj ca quiyola mpalas Cristo tepe'e cupj mpes. Más 'üçj ma malala lijicj. Malala lojí pan püm levadura mo'o pü'ü jinwá. Ma malala la müjí quinam. Más 'üçj 'üsüs quelel lijicj. Más 'üçj t'üç' way velecj. 'Üsüs lojí pan püm levadura cjuwá jinwá. Mpes po nin la tjüjí 'üsüs.

<sup>9</sup> Niná yomen ne'aj tjemya'na popay jats'om, niswa pyac yupj mpes. Pülcj malala lajay yupj jinwá. Ma lowa yupj 'a si mulú nt'a. Ma jis capj ncoñcó yupj. Yas nam nin p'iyá tepyac nun mpes. <sup>10</sup> Napj tepyac qjuis catjampán nepénowa mpes. Yupj popa pülcj pasal malala lajay yupj. Ma tepyac Dios ts'uyupj tulucj mpes. T'üç' way pasal malala lajay yupj, niná yomen popay jats'om tjemya'na jinwá. T'üç' way yupj jisas la p'a jatatj. Yupj pequeñi. Jisas p'a wa dios witjacj. Ma tepyac yupj mpes. Yupj jun ta'á patja. Mpes napj selé nenéyawa jis capj coñcó, jun ta'á patja mpes. <sup>11</sup> Tepyac la p'a mpes. Yupj javelepj yupj Dios ts'uyupj cupj jinwá. Newa malala lajay, niná yomen popay jats'om tjemya'na jinwá. Yupj jisas la p'a jatatj. Jisas p'a wa dios witjacj. Malala javelepj la p'a lajay mpes. 'Üsü se maná yupj. Pequeñi yupj. Yupj mpes tepyac. Ma jis capj ncoñcó yupj. Ma jis lal welé nculá qjuis wa nt'a nu lo las. Ma wa nlawú yupj jis wa nt'a nu lo las. <sup>12-13</sup> Dios ts'uyupj tulucj mpes, napj ma velé pjacj cuscú malala lajay. Dios nin ca mveles. Dios ts'uyupj mpes velé p'in, más 'üçj nusin

'yüsa pjacj malala jin lajay. Yom pjaní ne'aj mya'na popay jats'om. Tjowelé jupj lal ma ncuwim niswá 'a nusí mulú nt'a.

## 6

*Dios ts'uyupj mat'e ma yuwal yola na, ma ca maljuez nt'a.*

<sup>1</sup> Ca nacj Dios popa pjaní ne'aj pü'ü ma jos Dios popa la p'a la tjiyá. Malala jupj jama la veles juez lal. Más 'üçj vele Dios ts'uyupj jilal. Más 'üçj yupj javelepj ncu malala la tjiyi Dios popa niná la p'a. <sup>2</sup> ¿Ncu nujo' tepe'e p'a jawas Dios ts'uyupj noypan nsem yupj, Dios ca lis mijis ca nin nsem? Yupj ca mvelecj pjacj malala nyuca la tjajay. Nin ca mvelecj Dios ts'uyupj tulucj jilal. Mpes costa tulucj nun welé quinam ncu malala la tjiyi Dios popa pjaní. <sup>3</sup> ¿Ncu nujo' tepe'e cupj ca mvelecj wa ncu malala la tjajay angelpan? Mpes t'üç' way nin polel velecj quinam gente jilal qui'á nosis nt'a. Costa tulucj. <sup>4</sup> Mpes Dios ts'uyupj mat'e ma yuwal yola na, malala lowú Dios ts'uyupj tulucj nt'a. Malala nin nun nujisas yupj mvelecj pjacj malala la tjiyi. <sup>5</sup> Najas 'aplijila nsem nun nin la tjüjí mpes, ne nin velé napj. Dios ts'uyupj mát'eya ma yuwal yola na, napj selé nun popa nepénowa 'üçj polel javelepj pjacj malala la tjiyi. Napj selé nun popa nepénowa 'üsüs sin tji'yüsa Dios mpes quinam, ne yupj 'üçj polel lajay niná. <sup>6</sup> Mop'in ma lojí niná. Dios popa pjaní vele Dios popa p'a wa malala la tjiyi jupj lal. Jama, vele niná juez lal. Nin la tjiyi na, jupj tjemey Dios popa tulucj nt'a.

<sup>7</sup> Quelel velé la p'a casá wa. T'üç' way malala nun lowú la p'a nt'a, yupj mvelecj pjacj malala la tjiyi. Más 'üçj ma welé niná la p'a jilal. Nun ma nin lojí Dios jos jin. La p'a malala la nusiji na, más 'üçj ma nujola nsem. La p'a pweca na nun nuts'a'á, más 'üçj ma nujola nsem. <sup>8</sup> Nun lojí 'üsüs tulucj. Nun p'iyá malala lojí wa la p'a jilal. Nun

pwe'qué wa la p'a juts'a'á. Nin lojí nunwá, malala lojí nun Dios ts'uyupj jis lal. <sup>9</sup> Nun solejé malala lajay ma polel jil Dios jyü'ta nt'a. Niná Dios ma la mijis yupj mpes. Najas nun jus nlayé t'üç' way yupj ma polel jil Dios jyü'ta nt'a. Nenem ne'aj jamanun sejats'om tulucj. Nenem jis vayum tulucj jilal jil. Ma tjewyayiř ne'aj jamanun wa. P'a wa dios witjacj jisas. Niyom ne'aj jamanun p'a niyom jilal, yupj sejats'om jinwá nsem. <sup>10</sup> Yupj pequeň. Yupj jisas la p'a jatatj. Se maná yupj. Malala javelepj la p'a lajay mpes. Malala lajay la p'a jilal, 'üçj jis la pecj. Pjü way niná lajay ma polel jil Dios jyü'ta nt'a. Dios ma nin la mijis yupj mpes. <sup>11</sup> Nun popa nepénowa nin p'iyá la tjüjí yas nam. Quina Dios perdonar la nutjiji malala la tjüjí mpes. Perdonar la nutjiji jupj Cjües mpes, qjuis Jepa Jesucristo mpes wa. Nun Dios juts'a'á, nin nu tepyala. Nun 'üsüs Dios lal quinam, Dios la nutjiji mpes.

*Dios la tjiji qjuis p'üy. Jupj jos 'üsüs la mijicj jupj jos jin.*

<sup>12</sup> Napj 'üçj nin lejay napj quelel lejay jin. Nin p'in, nenéyawa ma 'üsüs ne palá nin lejay na napj quelel lejay jin. Napj 'üçj lejay napj quelel lejay jin. Nin p'in ma najas napj po nola nsem napj nin quelel lejay mpes. Nin ne palá na, ma ca nin la mejay. <sup>13</sup> T'üç' way Dios ve la tjiji qjuis col mpes. Dios la tjiji wa cupj qjuis col ve mpes. Ve ncawajas ca, qjuis col ncawajas wa ca, Dios ca nin la mijis. Dios la tjiji wa cupj qjuis p'üy, cupj ca nin la mijicj qjuis Jepa Jesucristo jos jin. Jupj ma jos niyom ne'aj jamanun sejats'om tulucj. Ma wa jos nequem jil jis vayum tulucj jis lal. Ma nin mpes la tjiji cupj qjuis p'üy. Qjuis Jepa Jesucristo qjuis capj p'ya'sa 'üçj lijicj jupj jos jin. <sup>14</sup> Dios jas tjijyünsa qjuis Jepa Jesucristo, mpes pü'ü niswá. Jupj qjuisin müjünsüs wa ca, mpatjaquecj niswá. Püné jupj, mpes 'üçj nin liji.

<sup>15</sup> T'üç' way nequem nepénowa pajal malala lajay. Yupj quelel jil niyom pülcj jilal. Noyomes jaylacj lajay yupj jilal jil na. Malala nin, nequem nenem su manú. Yom ne'aj mya'na na yupj popa pjaní, malala. Yupj jis p'üy pjaní jinwá se palá. Nun solejé nun Cristo juts'a'á, mpes nun jupj jüp'üy jinwá. Cristo juts'a'á ma ca jis manucj nequem malala witjacj. <sup>16</sup> Nun solejé yom mya'na na quepj malala lijá, yupj jis p'üy pjaní jinwá se palá. Dios Popel vele: "Manas ca jüp'üy pjaní jinwá nsem yupj". <sup>17</sup> Nin mpes ma polel nin lojí. Yom se coïca na qjuis Jepa Jesucristo, yupj manas cjües pjaní jinwá se palá.

<sup>18</sup> Mpes najas ma su manú nequem nenem. Najas ma su manú nun sejats'om tulucj. Najas nequem ma jil yupj jis vayum tulucj jilal. Nin quelel lojí niná ca nacj. Nin lojí na, malala lojí nun jis p'üy p'iyá jilal. P'a casá malala lojí na, ma malala se palá nun jis p'üy jilal. Nin tulucj niná lojí na. Malala lojí na nun jis p'üy p'iyá jilal, pasal malala. <sup>19</sup> Nujola tapalas Dios Cjües pü'ü nujisas mo'ó. Nun jis p'üy jupj wo jinwá jupj lal. Dios jupj Cjües nu tje'yaya. Mpes nun jis p'üy nun nuts'a'á tulucj. Nun Dios juts'a'á. <sup>20</sup> Dios jaylacj la tjiji jinwá la tjiji nun jis lal. Mpes nun Dios juts'a'á. Najas gente 'üsüs ca mvelecj Dios po'ó, nun lojí mpes. Mpes lovin la müjí Dios jos jin.

## 7

*Pablo pyaca niyom mpes, sejats'om mpes wa.*

<sup>1</sup> Nun papel tapaqué napj mpes. Nujisastsja napj mpac niyom mpes, sejats'om mpes wa. 'Ücj niyom lovin ma jamanun nequem. <sup>2</sup> Mop'in ma ca nin nsem. Napj selé niyom jamanun nequem. Napj selé wa nequem jil niyom jilal. Mpes más 'ücj niyom mwayiñ nequem jilal. Más 'ücj niyom niná lovin ma jamanun sejats'om tulucj jilal. Más 'ücj nequem niná lovin ma jil jis vayum tulucj jilal.

<sup>3</sup> 'Ücj yupj jamanun yupj sejats'om. 'Ücj wa nequem niná jil yupj jis vayum jilal. <sup>4</sup> Quepj tjowaya na, yupj jüp'üy ma yupj juts'a'á quinam. Jupj jüp'üy yupj voyum juts'a'á. Nin p'iyá, yom tjowaya na, yupj jüp'üy ma yupj juts'a'á quinam. Jupj jüp'üy yupj jats'om juts'a'á quinam. <sup>5</sup> Mpes 'ücj yom mya'na yupj jats'om. Pjaní ma quelel mya'na ma'ajapj, malala. Nenéyawa nin p'iyá yola, quelel javelepj Dios lal p'in quinam, mpes ma quelel nin lajay quinam. 'Üsüs nin. Mop'in ma ca ts'ac' püliücj nsem. P'a jawas ca quelel mal niswá. Mpes más 'ücj nin lajay. Yom ma mya'na jats'om, malala. Satanás ncuwim ca nacj yom niná nt'a, mveles ca más 'ücj yupj ne'aj mya'na p'a quepan. Satanás ncuwim wa ca nacj yupj jats'om nt'a, mveles ca más 'ücj jama p'a yomen lal. Satanás jos malala lojí.

<sup>6</sup> T'üç' way nenéyawa quelel welé p'in Dios lal; ma quelel lowú ca nacj nun sejats'om lal, nuvoyum lal. Niná ma nu jyütütj; nujisas na p'in, 'üüs. <sup>7</sup> Napj nola más 'ücj pjü sejats'om tulucj, napj jinwá. Nin tulucj la p'a. Dios nin liji cupj polel lijicj yupj jos jin. Ma polel lijicj nin p'iyá. Dios ma qjuesé 'aya nin p'iyá lijicj.

<sup>8</sup> Nepénowa lovin ma tjewyayiñ yupj. Nequem nepénowa, yupj jis vayum tecya'lü. Quina napj quelel pyac yupj mpes. 'Üsüs yupj ma mwayiñ ca, napj jinwá. <sup>9</sup> Mop'in ma jisas yusapj mpatjam ca nacj. Po quelel jil p'a lal. Pasal yola niná. Mpes más 'ücj mwayiñ ca yupj. 'Üsüs mwayiñ ca. Malala ma mwayiñ; malala lovin yola niyom mpes.

<sup>10</sup> Quina napj quelel sin 'yüsa lejay tjewyayiñ jilal. Napj pyac qjuis Jepa Jesucristo tjevelá. Más 'ücj nequem ma jis vayum patja jil la p'a nt'a. Malala ma jisas yupj jis vayum quinam. <sup>11</sup> Mop'in nin pyala neneyawá. Ca nacj quepj pjaní voyum pü'lü jama, ma jos yupj voyum quinam. Mpes más 'ücj yupj lovin ma ca mwayim niswá. Jupj ma quelel

pü'ü voyum tulucj, más 'ücj yupj jac' niswá voyum nt'a.  
Qquis Jepa Jesucristo jos wa yom ma se jamá yupj jats'om.

<sup>12</sup> La p'a mpes qquis Jepa Jesucristo ma nin tjevele. Napj p'iyá ca mpac yupj mpes. Yom pjaní já'asa ne'aj ca nacj, yupj jats'om Dios popa tulucj. Quepj niná 'ücj jos pü'ü yupj lal. Mpes más 'ücj yom niná ma se jamá yupj jats'om.  
<sup>13</sup> Ca nacj quepj já'asa ne'aj, yupj voyum Dios popa tulucj. Mop'in nin, yom niná 'ücj jos pü'ü yupj lal. Mpes más 'ücj quepj niná ma voyum pü'ü jama la p'a nt'a.

<sup>14</sup> T'üç' way yupj voyum ma pyona Jesucristo po'ó. Newa nin, Dios liji quepj voyum 'üsüs pyala Dios lal yupj jats'om pyona mpes. Mpes más 'ücj quepj niná ma voyum pü'ü jama la p'a nt'a. Yupj jis ts'uyupj Dios juts'a'á se palá wa. Yupj malala tulucj Dios lal. Yom p'a wa já'asa ne'aj ca nacj, yupj jats'om ma pyona Jesucristo po'ó. Nin p'iyá, Dios liji yupj jats'om 'üsüs pyala Dios lal yupj voyum pyona mpes. Mpes más 'ücj yom niná ma se jamá yupj jats'om. Yupj jis ts'uyupj Dios juts'a'á se palá wa. Yupj malala tulucj Dios lal.

<sup>15-16</sup> Nenéyawa ma pyona quelel jama la p'a nt'a. Yom ma pyona Jesucristo po'ó, yupj jats'om pyona p'in. Mpes 'ücj yom niná jama. Dios jos yupj lal japon 'ücj jisas jatja, mpes 'ücj quepj ma pü'ü yupj lal quinam. Dios jos ma la velel yupj. Quepj niná ma selé ncu yupj voyum ca jos nsem Jesucristo. Mpes 'ücj yupj voyum jama la p'a nt'a.

Ca nacj quepj ma pyona quelel jama la p'a nt'a. Quepj niná ma pyona Jesucristo po'ó, yupj voyum pyona p'in. 'Ücj quepj niná jama. Dios jos yupj lal japon 'ücj jisas jatja, mpes 'ücj yom niná ma pü'ü yupj lal quinam. Dios jos ma la velel yupj. Yom niná ma selé ncu yupj jats'om ca jos nsem Jesucristo. Mpes 'ücj yupj jats'om jama la p'a nt'a.

*Ma nujisas t'as nin p'iyá majatjaqué la p'a jinwá.*

<sup>17</sup> Dios la nu t'ya nu la pon jupj lal, mpes jupj jos jin la müjí lovin. Nin p'iyá niná tjewyayiň mpes, tjewyayiň tulucj mpes wa. Qjuis Jepa Jesucristo nasa tjevele pjacj mwayis, pjacj ma ca mwayis. Nin p'iyá liji pjü jis lal. Mpes jupj p'iyá tjevele 'onin ca nsem nun jis lal. Nun sejats'om to'á, Dios jos 'üsüs la müjí. Nun sejats'om cjuwá, Dios jos 'üsüs la müjí wa nun. Niná sin 'yusa lejay napj jun ta'á, Dios ts'uyupj 'a si mulú nt'a. <sup>18</sup> 'Ücj nusin la 'üsüs niná. Dios la nu t'ya na, ca nacj nasa t'üc' nun jis pjoloc' tsjicj way t'asiyú t'ü tepyala. La p'a yupj jis pjoloc' t'ü tepyala tulucj. Ma nujisas t'as nin p'iyá majatjaqué yupj jinwá. P'a casá waytsja ca nacj. Dios la nu t'ya na, ca nacj nun jis pjoloc' lovin ma t'ü tepyala. La p'a yupj jis pjoloc' nasa t'ü tepyala. Ma nujisas t'as nin p'iyá majatjaqué yupj jinwá.

<sup>19</sup> Nepénowa javelepj 'üsüs nu pyala nun jis pjoloc' tsjicj way t'asiyú jat'ü na. Nin tulucj. La p'a javelepj más 'üsüs nu pyala nun jis pjoloc' tsjicj way t'asiyú ma jat'ü na. Nin tulucj. 'Üsüs nu pyala nin lojí na Dios tjevelá. T'üc' way niná. <sup>20</sup> Dios la nu t'ya na, ca nacj nasa t'üc' nun jis pjoloc' tsjicj way t'asiyú t'ü tepyala. 'Ücj nin. Ma nujola t'as. Dios la nu t'ya na, ca nacj nun jis pjoloc' lovin ma t'ü tepyala. 'Ücj wa nin. Ma nujola t'as. Ma nujisas t'as nun jis pjoloc' jat'ü.

<sup>21</sup> Dios la nu t'ya na, ca nacj esclavopan waytsja nun. Ma nujola t'as. Ma nin velé ma nlawú jupj juts'a'á nusin jyama na. Jupj vele 'ücj jis la winin, 'ücj ma tsji' lojí jupj mpes quinam. Jupj nin liji na, 'ücj lowú nun. <sup>22</sup> Nepénowa esclavopan waytsja yupj, Dios lis t'ya na. Quina yupj cupj qjuis Jepa Jesucristo juts'a'á. Mpes quina ma lajaj diablo jos jin. Nin mpes esclavopan jin tulucj diablo lal. Nepénowa esclavopan tuluctsja Dios lis t'ya na. Quina Jesucristo yupj jis Jepa; yupj lajaj jupj jos jin, esclavopan

jinwá. Mpes pjü way nun yuwal. <sup>23</sup> Jesucristo jaylacj la tjiji jinwá la tjiji nun jilal. Mpes nun jupj juts'a'á. Mpes lovin la müjí jupj jos jin. Gente ca jisas nsem nun ma nin lojí jupj jos jin. Mop'in ma mpja'aqué yupj javelepj.

<sup>24</sup> Natjampan, Dios la nu t'ya na, ca nacj esclavo waytsja nun. 'Ücj, ma nujola t'as. Dios la nu t'ya na, ca nacj esclavo waytsja tulucj nun. 'Ücj wa. Ma nujisas t'as nin p'iyá majatjaqué la p'a jinwá. Dios já'asa nun jilal.

*Pablo tepyaca ma tjewyayii mpes.*

<sup>25</sup> Napj quina quelel pyac lovin ma tjewyayii mpes. Quis Jepa Jesucristo ma tjevele napj lal yupj sin po'ó. Napj ca mpac napj nola jin yupj mpes. Quis Jepa Jesucristo la ntjet'á napj la veles la p'a jilal jupj mpes, ne 'ücj nun mponé napj velé.

<sup>26</sup> Quina malala se palá Dios ts'uyupj jilal. Mpes napj nola más 'ücj Dios ts'uyupj ma mwayiñ ca. <sup>27</sup> Ca nacj nun to'á nun sejats'om nasa. 'Ücj. Ma tjowelé lowa nun sejats'om jilal ne mal. Ca nacj lovin sejats'om cjuwatsja. Ma nujisas t'as wojaqué. <sup>28</sup> Ma nin velé ma polel wojaqué. Woyaqué na, ma malala lojí. Nequem nepénowa lovin ma tjewyayii custjay. Ca nacj quelel wyayiñ yupj. Ma malala nin lajay yupj. Nun mpes nola la p'in. T'üç' way malala ca jis mpalas Dios ts'uyupj jilal qui'á nosis casá. Tjewyayii jilal más malala ca jis mpalas. Mpes nun jilal napj velé más 'ücj ma wojaqué nun.

<sup>29</sup> Natjampan, napj nin velé pasal leñ way malala ca jis mpalas Dios ts'uyupj jilal qui'á nosis casá. Mpes nun sejats'om jatatj, quina najas nun nujola ma tjewyayiñ yola jinwá. Ma tjewyayiñ 'ücj nin yola Dios po'ó. Más 'üsüs tsji' lajay Dios mpes. Najas tjewyayiñ nin lajay yupj jinwá. <sup>30</sup> Ca nacj nun 'aplijila quinam. Ma nujola t'as nun 'aplijila mpes. Lowa, tsji' la müjí Dios mpes. Ca nacj nun 'ücj jisas.

Ma nujola t'as nun 'ücj nujisas mpes. Lowa, tsji' la müjí Dios mpes. Ca nacj quelel lowú, jaylacj la müjí nun nujisas. Ma nujola t'as niná nun nuts'a'á lovin. Lowa, tsji' la müjí Dios mpes. <sup>31</sup> Ca nacj pülcj to'á nun. Ma nujola t'as nun to'á mpes. Lowa, tsji' la müjí Dios mpes. Pjü nosis casá jatja ncawajas ca. P'a casá ca nsem p'a jawas.

<sup>32</sup> Najas ma nujola nsem. Yom jats'om tulucj, 'ücj jola qjuis Jepa Jesucristo po'ó. Pasal quelel tsji' liji jupj mpes. Jupj jos qjuis Jepa Jesucristo 'ücj jos nsem jupj liji mpes. <sup>33</sup> Yom jats'om ty'a, pasal jola jupj jats'om po'ó. 'Üsüs quelel liji jupj mpes. Jos jupj 'ücj ca nsem jats'om lal, jupj liji mpes. <sup>34</sup> Mpes mat'e mpes jola jupj. Jola qjuis Jepa Jesucristo po'ó, jola wa jats'om po'ó. Nenéyawa jola Jesucristo po'ó, nenéyawa jola jats'om po'ó.

Nin p'iyá nequem jilal, tsjücjüim jilal 'ots'ipj. Quepj voyum tulucj 'ücj jola Jesucristo po'ó. Lovin quelel liji Dios jos jin p'in. Jos jupj p'iyá 'üsüs nsem Dios lal, jos wa jupj cjües 'üsüs nsem Dios lal. Quepj voyum ty'a, pasal jola jupj voyum po'ó. 'Üsüs quelel liji jupj mpes. Jos jupj voyum 'ücj jos nsem jupj liji mpes. <sup>35</sup> Niná velé nun jilal nucopj la p'acj. Ca nacj nun nujola napj najas ma woyaqué nun. Nin tulucj. Najas nun lovin nin la müjí qjuis Jepa Jesucristo jos jin p'in. Niná más 'ücj. Nin mpes nin velé nun jis lal.

<sup>36</sup> Ca nacj yom já'asa ne'aj, vele jucucus lal jupj jos ma woya jupj. Jola la p'in malala niná vele jucucus lal ca nacj. Jupj jucucus tsjücjüim quinam, po quelel woya jupj. Mpes ca jupj jola más 'ücj jupj jucucus mwayim quinam. 'Ücj mveles 'ücj mwayim quinam. Ma malala vele. <sup>37</sup> P'a yom vele jupj jucucus lal ma mwayis jupj. Jupj jola pasal 'üsüs way nin vele, jola ma malala vele. 'Ücj nin vele jupj nin jos mpes. Po jola más 'ücj jupj jucucus ma woya. 'Üsüs way niná. <sup>38</sup> Mpes ca nacj yom ca mveles 'ücj woya jupj

jucucus. Jupj vele 'üsüs way. Ma nin vele ca nacj. Ca nacj jupj ca mveles más 'ücj ma woya jupj. Más 'üsüs way niná.

<sup>39</sup> Nequem tjewyayiň, malala jis vayum patja jil la p'a nt'a. Jupj voyum tepe'e na p'in, 'ücj jama. 'Ücj ca mwayim niswá. Jupj jos lal 'ücj ca mwayim. Mop'in Jesucristo lal pyona lal ca mwayim la p'in. <sup>40</sup> Jupj ma quelel woya, 'ücj wa. Más 'ücj jos nsem jupj, nin nola. Más 'ücj polel tsji' la mijis Dios mpes. Napj nola napj nin velé Dios Cjües jos jin.

## 8

*Gente pis ja'ayapj p'a dios witjacj jilal. Yupj mpes pyaca Pablo.*

<sup>1</sup> Gente nepénowa pis ja'ayapj p'a dios witjacj mpes. Quina ninana mpes quelel pyac. Yupj jis dios Dios t'üç' way tulucj. Pjü cupj niná selecj. Gente nepénowa yola yupj p'iyá 'üsüs, pülüçj sin tji'yüsa mpes. Malala nin. Más 'ücj quelel la sojí la p'a. Mpes ca sin mü'üsüs la müjí Dios po'ó. <sup>2</sup> Nepénowa yola yupj p'iyá pasal salejepj. T'üç' way pasal salejepj. Newa ma salejepj Dios jos jin. <sup>3</sup> La p'a wa nepenowá quelel lajaj Dios. Yupj Dios juts'a'á.

<sup>4</sup> Gente pis ja'ayapj dios witjacj jilal. Niná mpes ca mpac quinam. Nun quelel solejetsja ncu 'ücj niná pwisis lojá. Cupj selecj yupj jis dios witjacj Dios t'üç' way tulucj. Janucun tulucj yupj. Dios t'üç' way jusapj. Leň la p'a.

<sup>5</sup> Gente javelepj dios pülüçj patja tsjun po'ó. Javelepj pülüçj patja wa nosis casá. Yupj japon dios pasal pülüçj yupj. Japon dios pülüçj jajütütj. <sup>6</sup> P'a casá pyonecj cupj. Cupj pyonecj Dios pjaní p'in. Jupj cupj qjuis Papay. Pjü patja jupj la tjiji mpes. Jupj la qjuis tjiji, cupj tsji' la mijim jupj mpes. Cupj qjuis Jepa Püné pjaní wa p'in jupj, Jesucristo jupj. Dios pjü la tjiji Jesucristo mpes. Jesucristo mpes cupj pyatjaquecj.

<sup>7</sup> Mop'in pülcj ma sin tji'yüsa niná. Lovin yólatsja niná dios witjacj janucun yupj. Yupj jalá pwisis, pis niná gente tja'ayapj dios witjacj mpes. Yupj yola pis niná dios witjacj juts'a'á custjay. Yupj yola Dios ma jos jalá yupj niná, mpes tjálá na, 'aplilila se palá. Ma 'üsüs sin tji'yüsa custjay Dios jos jin, mpes nin se palá yupj. <sup>8</sup> Cupj 'üsüs Dios lal, nin qjuesé palá tjelyajacj mpes tulucj. Lyajacj, cupj ma más 'üsüs Dios lal. Ma lyajacj, cupj ma más malala Dios lal. Lyajacj, 'ücj. Ma lyajacj, 'ücj wa.

<sup>9</sup> Nun nin lojá pwisis, la p'a tja'ayapj dios witjacj mpes. Ma nujola nun. Newa nin, la p'a t'iic' way ma sin tji'yüsa custjay dios witjacj nenem mpes. Yupj nujus januc lojá niná pwisis. Jalá wa yupj. Ma sin 'yüsa, mpes 'aplilila se palá tjálá mpes. Mpés ma nlajá niná pwisis nun. <sup>10</sup> Ca nacj nun ca nlawú yupj jis dios já'asa nt'a. Nun ca nlajá pwisis, yupj tja'ayapj jis dios niná mpes ca nacj. Nun t'iic' way nusin tji'yüsa dios witjacj sin po'ó. La p'a ma sin 'yüsa ca nacj. Yupj ca nujus nucucj ca nacj nin lojá. Yola nsem 'ücj ca nlajacj wa. Mpés nlajacj wa yupj ca nacj. Yacjaya ca yola nsem yupj p'iyá malala la tjajay, tjálá mpes. <sup>11</sup> Nun t'iic' way nusin tji'yüsa dios witjacj sin po'ó. La p'a ma sin tji'yüsa. Malala se palá ca nacj nun nusin tji'yüsa mpes. Nujola t'as, yupj nun sejatjampan, Jesucristo tepe'e wa yupj mpes.

<sup>12</sup> Ca nacj yupj ca nlajacj pwisis niná, nun tjálá mpes. 'Aplilila ca nsem yupj ca nacj. Mpés nun malala la tjüjí yupj jilal, yupj ne nun sejatjampan. Mpés nun malala la tjüjí wa Jesucristo lal. <sup>13</sup> La p'a ca nlajas pwisis napj tjelyá mpes ca nacj. Jupj jola malala pis lyaja, mpes lyaja na, malala liji yupj Dios lal. Jupj napj natjam. Ma najas yupj ca malala la mijis, mpes napj ma ca nla pwisis niswá.

*'Üsüs way gente 'üsüs lajay apostolpan mpes.*

<sup>1</sup> Apóstol napj. Dios nin tjejyama la veles jupj mpes. Jupj jos napj velé Jesucristo po'ó. Dios ni jütüta. Gente p'in ma na jütütj. Napj jus tjinyuc qjuis Jepa Jesús. Napj nin lejay jupj jos jin. Mpes quina nun Dios ts'uyupj nu tepyala. <sup>2</sup> Ca nacj gente la p'a ma japon apóstol way napj, ma japon Dios nin tjejyama la veles jupj mpes. Nun p'in poné. Napj selé nun poné jupj nin tjejyama. Nun Dios ts'uyupj nu tepyala. Nin mpes Dios nin tjejyama nun nt'a la veles jupj mpes Jesucristo po'ó.

<sup>3</sup> Nepénowa malala javelepj napj nin po'ó. Nin javelepj napj lejay mpes. Niná yupjjis lal velé. <sup>4</sup> T'üç' way pülcj jilal velecj Jesucristo po'ó. Mpes cupj 'üçj t'e'enquecj Dios ts'uyupj qjuesé 'ayapj qjuis la las, qjuis la müs wa.

<sup>5</sup> Apostolpan la p'a jil wa, javelepj Dios mpes. Yupj sejats'om jis capj jacoñ. Yupj sejats'om Dios ts'uyupj wa. Qjuis Jepa Jesús jüpülcpan, yupj sejats'om jis capj jacoñ wa. Pedro jats'om se coïca wa. Mpes 'üçj cupj wyayaquecj wa Dios ts'uyupj jilal, 'üçj qjuis capj la coñ. Newa woya secj cupj. <sup>6</sup> Bernabé tsji' liji, napj tsji' lejay wa, mpes 'üçj jaylacj lijicj qjuis la las, ca'aj qjuis la jas jaylacj lijicj wa. Apostolpan la p'a ma tsji' lajay. Dios ts'uyupj se 'ayapj jis la las, ca'aj jis la jas se 'ayapj wa. Apostolpan tsji' lajay Dios mpes; nin mpes se 'ayapj yupj niná. 'Üsüs nin. 'Üçj wa cupj ma tsji' lijicj; cupj p'iyá quelel tsji' lijicj, mpes nin lijicj. <sup>7</sup> Quina ca mpac tsjan mpes ca jus nlayé napj velé t'üç' way. Cupj militarpan jinwá, Dios mpes tsji' lijicj mpes. Militar tsji' liji jepapan mpes. Militar ma jaylacj liji jupj lo las. Jepa 'yaya jupj lo las. Cupj militarpan jinwá, mpes 'üçj la p'a ca qjuis ma'ayacj cupj qjuisas. Uva sinacj jinwá lijicj wa. Yom sine na, pülcj vyala jupj juts'a'a

nsem. Nin p'iyá cupj qjuis lal; 'üçj t'e'enquecj wa cupj. Vaca si manuna jinwá lijicj wa. Yom vaca si manuna, 'üçj jupj pjyüjü. Nin p'iyá cupj qjuis lal; 'üçj t'e'enquecj cupj lijicj mpes. Po 'üsüs Dios ts'uyupj ja'ayapj apostolpan jisas yupj Dios mpes tsji' lajay mpes.

<sup>8</sup> Napj nin pyac gente nin lajay mpes. Qjuisin 'yüsa 'üsüs way gente t'emel jat'anquepj tsji' la tjajay mpes. Nin p'iyá qjuisin 'yüsa Moisés tepyaca mpes. <sup>9</sup> Tepyaca: "Buey tsji' liji na, malala mwicj tsyu'pa. 'Üçj lyaja." Nin tepyaca Dios tjevele jin. Niná Dios tjevele na, buey mpes tulucj jólatsja jupj. <sup>10</sup> Jólatsja cupj mpes. Nin tjevele cupj mpes. Yom 'amá le tsjequé na, jola p'a jawas jupj ca nt'anques tjevyala popé. Yom trigo jay syüpa na, jupj jola jupj ca nt'anques. <sup>11</sup> Nin p'iyá cupj qjuilal. Nun jilal tjevelecj Dios tjevelá mpes. Dios tjevele, setel jinwá. Niná sinactsja jinwá nun po'ó. Mpes 'üsüs way nun 'oyá cupj qjuilal qjuis la las. <sup>12</sup> T'üç' way la p'a so 'oyá nun. Mpes 'üçj wa qjuis ma'ayá. Cupj más 'üsüs la tjijicj yupj jis lal.

Newa cupj ma la tjemyonacj nun jilal. Nenéyawa cjuwá cupj qjuisas. Newa ma le monacj nun jilal; qjuisastsja gente ma malala javelepj cupj po'ó. Gente malala javelepj na cupj po'ó, ca nacj la p'a ma ca mponecj cupj velecj Jesucristo po'ó. Cupj velecj tsjan niná jupj 'üsüs la tjiji gente mpes. Mpes ma la tjemyonacj nun jilal.

<sup>13</sup> Gente ve jacutj Dios wo nt'a, Dios mpes la 'ayas. Dios mozopan ne'aj jatja, tsji' lajay ne'aj. Nun solejé yupj ve niná popé jat'anquepj, jalá lovin. 'Üçj nin. Gente jacuman animal witjacj Dios wo nt'a, Dios mpes la 'ayas. Dios mpes tsji' lajay ja'üm animal witjacj. Pis niná tja'ayapj Dios mpes. Nun solejé ne'aj tsji' lajay pis niná popé jat'anquepj, jalá wa lovin. 'Üçj nin. <sup>14</sup> Nin p'iyá quinam. Dios ts'uyupj jil, javelepj la p'a jis walap'a'á tsjan niná Jesucristo 'üsüs la tjiji gente mpes. Nin lajay na, tsji'

lajay Dios mpes. Qjuis Jepa Jesucristo tjevele más 'ücj Dios ts'uyupj lovin se 'ayapj jis la las, ca'aj jis la jas 'ots'ipj, niná lajay mpes.

<sup>15</sup> Newa napj ma la tjemyon gente jilal. T'üç' way Dios popa pjaní jama na, vele na Dios tjevelá, 'üçj Dios ts'uyupj ja'ayapj jupj la las, ca'aj 'üçj la jas wa. Newa nin, najas napj mpes ma nin lojí. Po 'üçj najas nun jilal velé Dios tjevelá. Najas ma no 'oyá nin lejay mpes. Gente na 'ayapj, 'aplijila ca nsem napj. 'Üçj napj lal cjuwá, ne ni pü'í. Más malala ma nin lejay, ne ma ni pü'í. <sup>16</sup> T'üç' way napj velé la p'a jis walap'a'a tsjan niná Jesucristo 'üsüs la tjiji gente mpes. Ma velé 'üsüs napj, nin la tjejay mpes. Napj velé Dios ntijjütüta mpes. Ma velé, malala ca ma palas. <sup>17</sup> Napj 'üçj najas nin velé, mpes Dios ne 'aya napj velé mpes. Mpés napj ma le mon nun no 'oyá. Napj ma quelel nin cüvelé Dios mpes, newa nin ni jütüta jupj. <sup>18</sup> T'üç' way 'üsüs way ne palá jupj mpes velé mpes. 'Üçj najas ma t'e'é napj nin lejay mpes. Napj 'üçj le mon no 'oyá Dios mpes velé mpes. Napj nin velé tsjan niná Jesucristo 'üsüs la tjiji gente mpes. Ma nin le mon napj. Así nin velé, jaylacj tulucj.

<sup>19</sup> T'üç' way gente ma na jütüjtj. Pjü ma na 'ayapj lejay mpes. Mop'in nin, napj mozo jinwá pjü mpes. Nin lejay se p'acj mpes. Mpés polel velé yupj jilal Dios tjevelá. Quina yupj nepénowa jisas Jesucristá. <sup>20</sup> Judiopan jilal pü'üs na, yupj jin p'iyá lejay napj. Mpés polel velé yupj jilal Dios tjevelá. Yupj nepénowa jisas Jesucristá. Gente niná nin lajay Moisés tjijyü'tá. Napj selé 'üçj ma lejay pjü Moisés tjijyü'tá. Mop'in yupj jilal pü'üs na, yupj jin p'iyá lejay napj. Mpés nin polel velé wa yupj jilal Dios tjevelá. Mpés yupj nepénowa jisas wa Jesucristá napj velé mpes.

<sup>21</sup> Gente la p'a ma salejepj Moisés tjijyü'tá, ma lajay jupj tjijyü'tá. Yupj jilal pü'üs na, yupj jin p'iyá lejay napj. Mpés polel velé wa yupj jilal Dios tjevelá. Yupj nepénowa jisas

## 1 CORINTIOS 9:22 29 1 CORINTIOS 9:27

wa Jesucristá napj velé mpes. Newa nin napj nin lejay Dios tjijyü'tá, Jesucristo tjijyü'ta wa. <sup>22</sup> Gente la p'a nepénowa ma 'üsüs sin tji'yüsa custjay Jesucristo po'ó. Yupj jilal pü'üs na, yupj jin p'iyá lejay napj. Mpes 'üçj polel velé napj yupj jilal Dios tjevelá. Yupj nepénowa jisas Jesucristo quinam. Mpes pjü gente lajay jinwá, nin p'iyá lejay napj. Nin lejay na, 'üçj jilal velé Dios tjevelá, ne yupj nepénowa jisas Jesucristá. Mpes yupj ca mpatjam Dios lal. <sup>23</sup> Napj najas p'a witjacj sin 'yüsa wa Jesucristo po'ó. Napj nin velé Dios 'üsüs liji gente jis lal Jesucristo mpes. Pjü lejay, nin mpes nin lejay. Najas 'üsüs se palá, najas 'üsüs ne palá wa Jesucristo mpes, napj velé jinwá.

<sup>24</sup> Quina ca mpac 'oyn nyuca la müjí nun. Nenéyawa gente 'a si mulú, 'a mulú ts'equeneň. Yupj quelel salejepj pjacj más 'in wü jama. Nun solejé 'üsüs pyala más wü tjemey lal. Yupj ja'ayapj jupj lal. Jupj jinwá la müjí nun. Po 'üsüs la müjí Dios mpes, ne ca 'üsüs nu mpalas, la mijis Dios. <sup>25</sup> Ts'equeneň witjacj 'üsüs jajamapj yupj jis p'üy. Nin lajay mpes 'üsüs polel ts'equeneň. Más wü quelel jil yupj, mpes nin lajay yupj. Jepapan ca ma'ayacj más wü tjemey mpes, jay ma'ajam ma'ayacj ca. Mop'in jepapan ja'ayapj ncawajas ca, cjuwá nsem p'a jawas. Cupj ts'equeneň witjacj jinwá. Nin p'iyá más 'üçj jyamacj cupj qjuis p'üy. Mpes más 'üsüs ca polel tsji' la mijicj Dios mpes. Jupj qjuis ma'ayas más 'üsüs jepapan ja'ayapj lal; ma ca ncawajas yupj. <sup>26</sup> Napj najas Dios ca 'üsüs la ma jis napj mpes; nin mpes pasal yümcj tsji' lejay jupj mpes. Napj selé 'oyn nyuca quelel lejay Dios mpes. Ma nin lejay, ma 'üsüs ne palá. Mpes pasal yümcj tsji' lejay Dios mpes. <sup>27</sup> T'üç' way la p'a jis walap'a'a tjevelé más 'üçj 'üsüs la mijicj Dios mpes. Mpes 'üsüs ca jis mpalas, la mijis Dios. Najas 'üsüs ne palá la mijis wa jupj. Mpes 'üsüs jyamá napj p'iyá. Napj lejay Dios jos jin, nin way p'in. Napj najas jin

ma lejay napj.

## 10

*Pablo sin 'yüsa la tjiji dios witjacj sin po'ó.*

<sup>1</sup> Judiopan püna tapatja, cupj yupj sin popa p'iyá. Nujola tapalas yupj cus tocoñ Moisés. Najas nun nujola pyala niná tepyalá. Yupj pátjatsja casa'a mol tjac', tüpü'ü, Dios nin la tjiji mpes. Mol jámatsja yupj jis walap'a'á. Mol tjemey na, tjl wa yupj. 'Üsú püné nt'a, 'üsú jun tjecjyoltse jinwá tepyala, la tjiji Dios. Tjapjaja, 'üçj na'aj po'o tjl yupj, ne pjü tjl. <sup>2</sup> Nun solejé gente bautizar se palá na, la p'a jus nlay yupj jisas qjuis Jepa Jesucristo quinam. Nin p'iyá, qjuisin 'yüsa püna tapatja jisastsja yupj jis jepa Moisés, pjü yupj jisastsja yupj. Yupj cus tocoñ Moisés mol 'alá, cus tocoñ 'üsú jun tjecjyoltse na; nin mpes cupj jus nlayecj yupj jisastsja yupj. <sup>3</sup> Nujola tapalas wa Dios jis tje'yaya jis la las ne'aj, pjü jilal jis tje'yaya. Pasal püné yupj, ne nin la tjiji. <sup>4</sup> Dios 'üsú jis tje'yaya wa jis la müs. Pjü jilal jis tje'yaya. Pe mpe tjac' 'üsüs. Pasal 'üsüs la tjiji Dios. Pe niná Cristo jinwatsja. Cristo lovin wínetsja yupj jilal, lovin jis capj tjem'ya'sa yupj. <sup>5</sup> Qjuisin 'yüsa pasal 'üsüs way jis tepyala. Newa nin, Dios ma jostsja yupj pülüçj way malala la tjajay. 'Üçj jostsja nepénowa jilal la p'in. Pasal pülüçj malala la tjajay yupj. Mpes ne'aj p'in tecya'lii, pjü jis wa cjuwá nt'a.

<sup>6</sup> Dios jos qjuisin 'yüsa niná jis tepyala. Malala quelel lajajtsja, mpes malala jis tepyala. Más 'üçj ma quelel malala lijicj, yupj la tjajay jin. Niná Dios jos qjuisin 'yüsa. <sup>7</sup> Pülüçj jisastsja p'a wa dios witjacj. ¡Ma nujisas t'as dios p'a wa! Dios Popel vele: “Atjalapj yupj jis dios wolap'a'á, tjalá, tjimyü'üñ. Nin la tjajay yupj jis dios mpes. Sin tjüjünsüpj, fiesta la tjajay, yupj jis dios wolap'a'á”, Dios

Popel nin vele. <sup>8</sup> Niyom pülcj jis tjamanun sejats'om tulucj. Nequem pülcj ne'aj tjl jis vayum tulucj jilal. ¡Yupj jinwá ma la müjí nun! Ts'ac' pjaní veintitrés mil tecya'liiñ yupj, malala la tjajay mpes. <sup>9</sup> Pülcj ma topón qjuis Jepa Dios ca jis capj ntüliüs yupj. Mpés pasal malala la tjajay yupj. Ma la müjí yupj jinwá. Latsj tjalá yupj, tecya'liiñ. <sup>10</sup> Pülcj ma jisastsja Dios la tjihi jin. Ts'a 'in jinwá tjowelepj. Ma mvelé nun yupj jinwá. Dios jupj ángel jas tjejyama la 'ünan, ne jis tji'yü'na jupj.

<sup>11</sup> Dios jos qjuisin 'yüsa niná jis tepyala. Dios Popel vele jin tepyala. Dios jos qjuisin 'yüsa más 'ücj ma lijcj yupj la tjajay jinwá, nin mpes nin vele jupj Popel. T'üç' way nyucunucj cupj quinam; selecj wa leñ way way ncawajas ca nosis.

<sup>12</sup> Ca nacj nepénowa yola yupj nin lajay Dios jos jin. Yola lovin ma la mijicj judiopan la tjajay jinwá. Naja's 'in jajamapj yupj. Ca nacj quina yupj ma la mon Dios lal. Ma la mon Dios jis capj p'ya'sa. Mpés yupj leñ way ca malala la mijicj ca nacj. <sup>13</sup> Nenéyawa nun malala quelel lojí ca nacj. Ninana nun quelel lojí, la p'a nin p'iyá quelel la tjajaytsja wa. Dios ca nucopj mp'a'sas nun, ne ma la müjí niná. Tjevele nin la mijis. Malala quelel lojí na, Dios lovin nucopj mp'a'sas, ma malala ca la müjí. Mpés malala quelel lojí na, ma nin ca la müjí; nun ma la müjí nun jisastsja jin.

<sup>14</sup> Mpés naja's ca ma nujisas nsem dios witjacj p'a wa. Dios 'ücj nucopj p'ya'sa. Napj po quelel la nusejay. Naja's nun lovin ma nujisas nsem la p'a dios witjacj. <sup>15</sup> Napj selé nun 'üsüs nujola. Mpés naja's nusin mü'üsüs ncu 'üsüs napj velé. Napj nola nun ca mvelé 'üsüs way napj velé. Mpés ca mponé napj velé. <sup>16</sup> Nenéyawa 'a qjuisí mulú, qjuiyola pyala Jesucristo tepe'e cupj mpes. Wi'iquecj Dios lal myüsiquecj mpes ne'aj. Niná myüsiquecj na, 'a mulú qjuiyola Jesucristo 'os tepyala cupj mpes, 'os tepyala 'üsüs

qjuesé palá mpes. Pan le leptacj ne'aj. Nin lijicj na, 'a mulú qjuiyola Jesucristo jüp'üy mpes. Jupj tepe'e cupj mpes, 'üsüs qjuesé palá mpes. <sup>17</sup> Pan pjaní lyajacj. Pasal pülüçj cupj, mop'in pan pjaní p'in 'a mulú lyajacj. 'A mulú nin lijicj. Mpes cupj pjü way yuwal nin qjuiyola. Cupj pjü way Jesucristo juts'a'á.

<sup>18</sup> Nun solejé judiopan lajay jin. Animal ja'ayapj na Dios lal, la mitad ja'ayapj Dios lal, la mitad 'a mulú jalá. 'A mulú nin lajay. Nin lajay Dios cus la coï. <sup>19</sup> Ca mpac najas nusin 'yüsa mpes. Nun solejé gente la p'a pis ja'ayapj la p'a dios witjacj mpes. Yupj la tjajay niná dios witjacj. Janucun tulucj yupj. Ma 'üsüs se palá pwisis niná dios p'a witjacj mpes ja'ayapj na. <sup>20</sup> Judiopan tulucj niná ja'ayapj na yupj jis dios witjacj mpes, nin ja'ayapj lapanenpan mpes. Ma Dios mpes ja'ayapj. Mpes yupj jis capj jacoñ lapanenpan. Napj najas nun ma jis capj coñcó lapanenpan, nin mpes najas ma 'oyá dios witjacj mpes. <sup>21</sup> Ca nacj nun quelel müsiqué Dios ts'uyupj jilal, nin yola pyala na qjuis Jepa Jesucristo tepe'e cupj mpes. Ca nacj quelel müsiqué wa la p'a jilal, ja'ayapj nt'a p'a wa dios witjacj jilal. Malala nin. Ca nacj quelel lojá Dios ts'uyupj jilal, nin yola pyala na qjuis Jepa Jesucristo tepe'e cupj mpes. Ca nacj quelel lojá wa la p'a jilal, ja'ayapj nt'a yupj jis dios witjacj mpes. Malala nin. <sup>22</sup> Nin lojí na, qjuis Jepa Jesucristo po ma jos nsem jis capj coñcó lapanenpan. Cupj más püné tulucj qjuis Jepa Jesucristo lal. Lapanenpan jis capj cyoñcocj na, t'üç' way jupj ca qjuis capj ntülsü.

<sup>23</sup> Nepénowa javelepj 'üçj nin lijicj cupj qjuisas jin. Napj nin velé ma 'üsüs qjuesé palá nin lijicj na cupj qjuisas jin. 'Üçj nin lijicj cupj qjuisas jin. Malala pyala la p'in. Nepénowa ma ca jisas nsem Dios, nin lijicj na cupj qjuisas jin. Malala nin. <sup>24</sup> T'üç' way nujisas 'üsüs way nu pyala nun p'iyá jilal. Nujisas t'as más 'üsüs way se palá la p'a

jilal.

<sup>25</sup> Gente pis jaylacj lajay na, nepénowa la 'üy ncu p'a wa dios witjacj mpes tja'ayapj niná pwisis. Nenéyawa jus nlay nin tja'ayapj p'a wa dios witjacj mpes. Newa nin, jalá. Tjalá na, pasal yola tjalá mpes. Pis jaylacj lojí na, más 'ücj ma la mü'üyá ncu dios witjacj mpes tja'ayapj niná pwisis. <sup>26</sup> Ma la mü'üyá nun yupj jis lal; nosis qjuis Jepa Dios juts'a'á. Pjü way nosis casá patja jupj juts'a'á. Mpes 'üsüs way nin lojá niná pwisis.

<sup>27</sup> Ca nacj Dios ts'uyupj tulucj ca mvelecj nculá yupj jis wa nt'a nu lo las. Ca nacj quelel lowú. 'Ücj. 'Alaja nu 'ayapj. Ma la mü'üyá ncu niná tja'ayapj yupj jis dios witjacj mpes. Mpes ma ca jus nlayé ncu tja'ayapj niná, ne ma ca nujola nsem tjalajá na. <sup>28</sup> Nin tulucj ca nacj. Ca nacj pjani nun jis lal mveles: "Niná tja'ayapj dios witjacj jilal". Mpes ma nlajá nun. Najas ma lojá jupj niná tjevele mpes. Nun lojá, ca jupj quelel nlajas wa ca nacj. Mpes jupj ca jola nsem tjelyaja na. Mpes ma nlajá nun. <sup>29</sup> Napj selé nun ma nujola nsem. Najas jupj ma jola nsem wa. Mpes ma nlajá niná pwisis. Más 'ücj jupj ma nin nlajas ca, ma jola nsem.

T'üç' way nepénowa yola malala lyajacj pwisis. Mop'in nin, malala tulucj napj lya pwisis. <sup>30</sup> Napj wüi's Dios lal lya mpes. Mpes más 'ücj la p'a ma malala javelepj napj nin po'ó nin lya na. <sup>31</sup> Mop'in nin, najas la p'a 'üsüs javelepj Dios po'ó napj lejay mpes. Ca nacj la p'a 'üsüs ca mveles Dios po'ó pis lya na. Mpes pis ca nla napj. Ca nacj la p'a 'üsüs ca mveles Dios po'ó pis ma lya na. Mpes pis ma ca nla napj. Ca nacj la p'a 'üsüs ca mveles Dios po'ó mü'üs na. Mpes ca mü'üs napj. Ca nacj la p'a 'üsüs ca mveles Dios po'ó ma mü'üs na. Mpes ma ca mü'üs napj. <sup>32</sup> Nenéyawa gente ma jisas Jesucristo, Dios ts'uyupj lajay mpes. Ca nacj judiopan ma jisas Jesucristo, Dios ts'uyupj lajay mpes. Ca nacj judiopan tulucj ma jisas Jesucristo,

Dios ts'uyupj lajay mpes. Ca nacj Dios ts'uyupj nepénowa ma jisas Jesucristo quinam, Dios ts'uyupj lajay mpes. ¡Ma la müjí yupj jinwá! <sup>33</sup> La müjí napj lejay jinwá. Lovin najas pjü 'üçj jisas nsem napj lejay mpes. Napj ma lejay napj najas jin. Napj ma najas 'üsüs ne palá. Napj najas yupj ca jisas nsem Jesucristo, mpes 'üçj ca mpatjam Dios lal; nin mpes napj lejay yupj jisas jin.

## 11

<sup>1</sup> La müjí napj lejay jinwá. Napj lejay Jesucristo la tjii jinwá.

*Pablo tepyaca tsjan más 'üçj nequem lajay Dios ts'uyupj 'a si mulú na.*

<sup>2</sup> Nun lovin nujola pyala napj tjevelé. Ninana Dios ts'uyupj lovin sin 'yüsa lajay, nin p'iyá nusin tji'yüsa la tjejay napj. Nun t'üç' lojí napj tjevelé jin. Napj velé nun 'üsüs. <sup>3</sup> La p'a wa najas nun ca jus nlayé. Najas nun ca jus nlayé Jesucristo jyü'ta niyom pjü way jilal. Niyom jajütütj yupj sejats'om jilal. Dios jyü'ta Jesucristo lal. Niná najas jus nlayé nun. <sup>4</sup> Dios ts'uyupj 'a si mulú nt'a, niyom javelepj Dios mpes. Yom nin liji na, más 'üçj ma pülül jay vyala. Nin p'iyá Dios lal vele na. Más 'üçj ma pülül jay vyala. Pülül jay vyala, jupj jola la p'a ne'aj jyü'ta jupj. Nin mpes nin la qjuijis. Jupj ma jola Jesucristo jyü'ta jupj. Malala nin.

<sup>5</sup> Nenéyawa nequem javelepj Dios mpes. Quepj nin vele na, más 'üçj pülül jay lo valas jupj. Nin p'iyá Dios lal vele na. Jupj ma pülül jay vyala, jupj jola jupj voyum ma jyü'ta jupj. Jupj ma pülül jay vyala, nin p'iyá niná quepj ts'üil tulucj jinwá. Quepj malala jinwá liji jupj. <sup>6</sup> Quepj ma jos pülül jay vyala, más 'üçj jupj ts'üil jasev. T'üç' way maycas ca ts'üil pajal 'umul, maycas ca ts'üil tulucj na, mpes más 'üçj pülül jay vyala wa jupj.

<sup>7</sup> Más 'ücj yom ma pülül jay vyala; Dios la tjiji jupj, ne jupj Dios jinwá 'in. Yom mpes 'ücj jas la 'üsüs Dios 'üsüs way. Dios la tjiji quepan yom popé. Quepj mpes 'ücj jas la 'üsüs yom 'üsüs.

<sup>8</sup> Dios yom la tjiji mwalá. Locopyaya quepj la tjiji. Yom mwalá quepj popa tuluctsja; quepj yom pótatsja p'in. <sup>9</sup> T'üç' way Dios quepj la tjiji yom mpes. Ma nin mpes la tjiji yomen; quepj mpes la tjiji tulucj. <sup>10</sup> Mpes más 'ücj nequem pülül sey javalapj. Mpes la p'a ca sin mü'üsüs nequem nenem jisas yupj jis vayum jajütütj yupj. Angelpan yus januc, mpes más 'ücj pülül sey javalapj.

<sup>11</sup> Mop'in nin, yom quepj jos, quepj yom jos wa. Nin p'iyá yupj manas qjuis Jepa Jesucristo lal. Yom más 'üsüs tulucj. <sup>12</sup> T'üç' way Dios quepj la tjiji yom wüntsil popa mpes. Mwalá waytsja yomen. Mop'in nequem niyom se jamanun quinam. Dios la tjiji manas. Pjü la tjiji jupj.

<sup>13</sup> Nun 'a nu myula na, quepj pjaní Dios lal vele ca nacj, ne ma pülül jay vyala. Malala niná. Nusin tjü'üsüs ncu t'üç' way napj velé jin. Napj nola nun ca mvelé t'üç' way velé napj. <sup>14</sup> Nun solejé niyom jis ts'il campa na, se mayca. <sup>15</sup> Nin tulucj nequem jis lal. Yupj jis ts'il campa na, yola pasal 'üsüs yustapj. Jis ts'il campa po jisas. Dios jis tje'yaya yupj jis ts'il, sey pjucj jis capj tipi'tje mpes. <sup>16</sup> Ca nacj nun popa pjaní ne'aj quelel le velele napj pyac mpes. Jupj lal velé cupj lovin sin 'yüsa lijcj niná. Dios ts'uyupj la p'a nin lajay napj tepyac jin.

*'A si mulú, yola pyala qjuis Jepa Jesucristo tepe'e yupj mpes. Newa malala lajay ne'aj.*

<sup>17</sup> Quina p'a casá wa ca mvelé. Malala jin lojitsja mpes ma ca mvelé nun 'üsüs. 'A nu myula na, ma 'üsüs nu pyala. Malala pyala. <sup>18</sup> La p'a nawala tjowelepj nun lojí mpes. Niná mpes, mwalá way ca mvelé. 'A nu myula na

Dios mpes, pjaní pjaní 'a nu myula, lo velelé la p'a jilal. Niná tjowelepj nun po'ó, napj pyon 'in. <sup>19</sup> Niná t'üç' way ca nacj. Nin pyala, mpes pjü sin 'yüsa pjacj t'üç' way nin lajay Dios jos jin. <sup>20</sup> Nun 'a nu myula nu lo las, nujola nu lo pal qjuis Jepa Jesucristo tepe'e nun mpes. "Jesucristo Mpés Lyajacj" ló niná. Mop'in ma nujola nun Jesucristo mpes; malala nin. <sup>21</sup> Nepénowa ma la nuc pjü jis la cuwis. Ma pjü tjiquil, jalá yupj. Mpés locopyaya tjiquil ma jis col pit'a. La p'a nepenowá pasal myü'üüñ, se maná. <sup>22</sup> Nin lojí malala. T'üç' way nun jis wa to'á nun, 'üçj la las mpes ne'aj, 'üçj la müs mpes ne'aj. Nun ma 'üsüs nujola Dios ts'uyupj sin po'ó, nin lojí mpes. Cjuwá witjacj yola nun ma nujisas yupj, nin lojí mpes. ¿Tsjan nujisas napj velé nun po'ó? ¿Ncu nujisas 'üsüs velé nun po'ó? Ma nin ca mvelé.

<sup>23</sup> Qjuis Jepa Jesucristo nawala tjevele, nin p'iyá tjevelé napj nun jis lal. Solejé jupj discípulo pjaní jepapan jis lal tjac' la tjilil qjuis Jepa Jesús. Nin jawas p'iyá, qjuisin tji'yüsa la tjihi cupj ca qjuiyola mpalas jupj tepe'e cupj mpes. Püste na tjelyajacj na, jupj nt'ya pansas. <sup>24</sup> Tjevele Dios lal tjüwüi'i pan tje'yaya mpes. Nin la tjihi na, vitvitj la tücüeme, jis tje'yaya pjü. Tjevele: "Pan niná napj mp'üy jinwá. Ma pats' ca napj, mpes Dios ma ca nin jola nsem nun malala la tjüjí. 'Üçj ca mpatjaqué nun Dios lal. Nenéyawa nin p'iyá pan 'alajá nun, nujola tapalas nin la tjejay napj nun mpes." <sup>25</sup> Nin p'iyá la tjihi pocillo lal. Pocillo nt'ya t'üç' tjálá na. Tjevele: "Uva 'üsü' niná na'as jinwá. Ma pats' ca, na'as ca mpalas. Mpés Dios 'üçj ca perdonar la numijis. Jupj tjevele t'üç' way niná ca la mijis nun mpes ntipü'i na. P'a casá ca la mijis quinam püna la tjihi lal. Nenéyawa nin p'iyá uva 'üsü' tjümüüsiqué nun. Müsiqué na najas nujola mpalas napj nin la tjejay nun mpes", nin tjevele jupj. <sup>26</sup> Qjuis Jepa Jesucristo ncuwim

niswá. Ma tjac' custjay, mpes najas nenéyawa 'a nu myula, pan nlajá ca, uva 'üsü müsiqué ca, Jesús tijiyü'ta jinwá. Ca nujola mpalas jupj 'üsüs la tjiji nun mpes. Nin lojí na, la p'a ca jus nlayecj nun poné qjuis Jepa Jesucristo tepe'e nun mpes.

<sup>27</sup> T'üc' way cupj lyajacj pansas, myüsiquecj uva 'üsü jupj mpes. Qjuis Jepa Jesucristo jos cupj quiyola pyala jupj 'üsüs la tjiji cupj mpes. Ca nacj nepénowa ma 'üsüs yola pyala jupj la tjiji yupj mpes, pan jalá na, uva 'üsü myü'üñ na. Yola jupj ma 'üsüs la tjiji yupj mpes. Ma 'üsüs yola jupj jüp'üy mpes, ma 'üsüs yola jupj 'os mpes; mpes tsjay malala lajay yupj jupj lal. <sup>28</sup> Najas pjü nusin mü'üsüs ncu 'üsüs nujola qjuis Jepa Jesucristo jüp'üy mpes, jupj 'os mpes 'ots'ipj. 'Üsüs nujola, 'ücj nin lojá pansas, 'ücj nin müsiqué uva 'üsü.

<sup>29</sup> Ca nacj nepénowa ma 'üsüs yola Jesucristo jüp'üy mpes. Nin jalá p'in, nin myü'üñ p'in. Dios ca jis capj ntüüs nin lajay mpes. <sup>30</sup> T'üc' way pülicj nun sin popé sin napnapj way yupj. Pülicj malala jisas. Nepénowa tecya'liñ. Ma 'üsüs yólatsja qjuis Jepa Jesucristo jüp'üy mpes, pan tjalá na, uva 'üsü tjimyü'üñ na; nin mpes nin tepyala yupj jis lal. <sup>31</sup> Más 'ücj qjuisin 'üsa ncu 'üsüs qjuiyola Jesucristo jüp'üy mpes, jupj ne cupj qjuis Jepa Püné. 'Üsüs qjuiyola, 'ücj nin lyajacj pansas, 'ücj nin myüsiquecj uva 'üsü. Ma 'üsüs qjuiyola, más 'ücj ma nin lyajacj, ma nin myüsiquecj. Mpés qjuis Jepa Jesucristo ma ca qjuis capj ntüüs. <sup>32</sup> Nenéyawa qjuis Jepa Jesucristo qjuis capj tyüla. Mpés qjuisin 'üsa malala nin la tijicj. Nin la qjuisiji mpes Dios ma ca qjuis capj ntüüs, Dios ma jisas jis capj tyüla na.

<sup>33</sup> Napj nin tepyac napj najas nun ca jus nlayé niná. Mpés 'a nu mulus na, la 'unuca nun pjü way jiquil. Pjü

tjiquil, 'ücj lojá. <sup>34</sup> Ca nacj nepénowa pasal vecj cya'liñ. Malala jiquil jis la las mpes p'in. Más 'ücj mwalá way jalá jis wa nt'a. Mpes 'a jis tjimyula na, 'ücj ca polel yola mpalas qjuis Jepa Jesucristo la tjijá yupj mpes. Nin lajay na, yupj ma ca jis capj ntülüs.

Más quelel nusin 'yúsatsja. Niná nusin mü'üsüs la mejay, nun nt'a tsum na.

## 12

### *Polel lijicj Dios jos jin Dios Cjües qjuis tje'yaya mpes.*

<sup>1</sup> Natjampan, nun solejé Dios Cjües qjuis tje'yaya mpes polel lijicj Dios jos jin. Ma nin p'iyá lijicj yupj qjuis tje'yaya mpes. Quina quelel nusin 'yusa lejaj napj niná mpes.

<sup>2</sup> Dios t'üç' way ma nujisastsja na, solejé lovin nujisastsja p'a dios witjacj. Nin nujisastsja gente la p'a nun jis wala tjowelepj mpes. Dios witjacj nenem janucun tuluctsja.

<sup>3</sup> Mpes najas nusin mü'üsüs napj ca mvelé. Dios Cjües gente jisas mo'o já'asa na, gente niná ma polel malala javelepj Jesús po'ó. Yupj javelepj na "Jesús Jepa Püné jupj", Dios Cjües jis capj p'ya'sa mpes p'in ca nin mvelecj.

<sup>4</sup> Dios ts'uyupj pülcj way polel lajay Dios jos jin; yupj Cjües nin se 'aya. Ma nin p'iyá lajay se 'aya. Mop'in nin, yupj polel lajay, pjü way niná Dios Cjües nin se 'aya. Pjaní yupj. <sup>5</sup> Dios Cjües mpes, yupj pasal pülcj way 'ücj lajay la p'a mpes. Nin p'iyá lajay tulucj. Pjaní way nin p'iyá. Yupj pjü way tsji' lajay qjuis Jepa Jesucristo mpes; pjaní way yupj. <sup>6</sup> Pülcj p'a casá lajay. Nin p'iyá tulucj polel lajay. Niná pjü way nin polel lajay, Dios nin la siji. Dios pjaní yupj.

<sup>7</sup> Polel lijicj Dios jos jin, yupj Cjües nin qjuis tje'yaya. Mpes 'ücj ca jus nlayecj t'üç' way cupj qjuisas mo'o pü'ü yupj Cjües. Nin qjuesé 'aya, jos cupj Dios ts'uyupj jis capj mp'a'sacj. <sup>8</sup> Nepénowa 'ücj polel la veles la p'a jilal 'oyn

nyuca Dios jos jin la mijicj. Nin polel javelepj Dios Cjües se 'aya mpes. Nepénowa 'ücj polel la veles la p'a jilal, Dios jos jin salejepj. Nin polel javelepj Dios Cjües se 'aya mpes. <sup>9</sup> Nepénowa leñ way japon Dios ca la mijis yupj la tjomon mpes. Nin polel japon, Dios Cjües nin p'iyá se 'aya. Malala jisas jilal, nepénowa polel jis mü'ü'süs la sajay; Dios Cjües nin p'iyá nin se 'aya. <sup>10</sup> Nepénowa pasal 'üsüs polel lajay, niyom p'in ma polel lajay jinwá, mpes la p'a pasal yola Dios piüné. Nepénowa 'üsüs polel javelepj Dios mpes. Dios ts'uyupj nepénowa salejepj ncu t'üç' way Dios mpes javelepj la p'a. Dios ts'uyupj nepénowa la p'a jis tin polel javelepj, yupj p'iyá ma salejepj. Dios Cjües mpes p'in nin lajay. Nepénowa sin 'yüsa niná, p'a jis tin javelepj na, mpes 'ücj javelepj tsjan niná yupj tjowelepj. Niná pjü way 'üçj lajay Dios Cjües se 'aya mpes. <sup>11</sup> Yupj lajay pjü way niná, Dios Cjües ninana p'iyá 'yaya mpes. Pjü jilal se 'aya, yupj jos jin. Nin p'iyá tulucj nin se 'aya yupj jilal.

*Pjü Dios ts'uyupj jisas yupj jis pülcpan.*

<sup>12</sup> Nun solejé yom pjaní jüp'üy pjaní, mop'in mos jana, tsjom jana, pülcj jana jüp'üy po'ó. Pülcj jana, mop'in jüp'üy pjaní p'in lovin. Nin p'iyá Dios ts'uyupj jis lal. Cupj pjü way Cristo juts'a'á, mpes jüp'üy pjaní way jinwá cupj. Cupj pülcj way, mop'in nin, 'a mulú yupj jüp'üy pjaní jinwá cupj. <sup>13</sup> Nepénowa cupj judiopan, nepénowa cupj judiopan tulucj. Nepénowa cupj esclavopan, nepénowa cupj esclavopan tulucj. Newa jüp'üy pjaní 'a mulú jinwá cupj; Dios Cjües pjaní yupj, ne nin la tjiji. Bautizar qjis tepyala, Dios Cjües nin la tjiji mpes. Dios Cjües p'iyá já'asa qjis mo'ó, pjü way qjis mo'ó.

<sup>14</sup> Jüp'üy mos p'in tulucj. Tsjom p'in tulucj. Jüp'üy jana pjü 'üçj la qjuijis. Cupj pjü way Cristo jüp'üy pjaní jinwá, mop'in pülcj way cupj. Pülcj p'a casá lijicj cupj. <sup>15</sup> Ca

nacj nun popa pjaní ca mveles: “Tsjom mos jin tulucj, mpes tsjom jüp'üy popa tulucj jinwá”. Newa nin, jupj tsjom jüp'üy popé. <sup>16</sup> Ca nacj ca mveles wa: “Pjots' jun jin tulucj, mpes pjots' jüp'üy popa jinwá tulucj”. Newa nin, jupj pjots' jüp'üy popé. <sup>17</sup> Jüp'üy jas tüpwes jun pjaní, ma polel pjoca. Jüp'üy nin tulucj. Jüp'üy jas tüpwes pjots' pjaní, ma polel cjumsu. Jüp'üy nin tulucj. <sup>18</sup> Jüp'üy po'o pülücj jana tje'yaya Dios. Pjü nin lajay jupj jos jin. Pjots' pjoca, jun nyuca. Ma lajay nin p'iyá. <sup>19</sup> Jüp'üy jas tüpwes pjaní p'in, jüp'üy tulucj jupj. Nin tulucj. <sup>20</sup> Pasal pülücj p'a casá 'ücj liji, jupj jüp'üy jana mpes. Mop'in jüp'üy pjaní jupj. Nin p'iyá cupj qjuijal. Cupj pjü way Cristo juts'a'a, mpes jupj jüp'üy pjaní jinwá ncupj. Newa pülücj way cupj; pülücj p'a casá 'ücj lijicj Dios mpes.

<sup>21</sup> Napj ca mpac tsjan mpes ca jus nlayé niná t'üç' way. Ca nacj pjaní ca mveles: “Jun ma jos mos”. Ca nacj mveles wa: “Jay pjucj ma jos tsjom”. <sup>22</sup> Nin vele ma t'üç' way. Jüp'üy pülücj jana. Nepénowa yupj tsjicj way tsji' lajay p'in, nin qjuiyola ca nacj. Newa nin, jüp'üy po jos pjü witjacj. <sup>23</sup> Cupj qjuiyola nepénowa ma 'üsüs jin yustapj. Niná más 'üsüs jyamacj. Cupj qjuis p'üy jana nepénowa ma qjuisas la p'a sa nuc. Mpés qjuisin qui'pacj niná. <sup>24</sup> Qjuis p'üy jana nepenowá 'üçj gente sa nuc. Mpés ma qjuisin qui'pacj niná. Dios jostsja ca nin nsem; qjuis p'üy la tjjii Dios. Cupj qjuiyola qjuis p'üy jana nepenowá 'üsüs 'in tulucj. Mpés más 'in jyamacj niná. Nin jostsja Dios. <sup>25</sup> Mpés jüp'üy po'o jana, pjü way 'üçj jisas. Pjü way jajamapj la p'a jilal. Nin p'iyá cupj qjuijal. Pasal pülücj ncupj, mop'in cupj Cristo juts'a'a, pjü way ncupj. Dios jos pjü witjacj jyamacj cupj. <sup>26</sup> Jüp'üy jana popa pjaní vyaja na, pjü witjacj se vajana. Pjaní lal 'üsüs lijicj na, pjü way 'üçj jisas se palá.

<sup>27</sup> Nun Cristo juts'a'a, mpes jupj jüp'üy jinwá nun. Nun

pülcj; mop'in nin, nun pjü way jupj jüp'üy pjaní popem.  
<sup>28</sup> Dios jos jupj ts'uyupj pjü way ca la mijicj jupj jos jin. Nin polel lijicj, jupj qjuis tje'yaya mpes. Ma nin p'iyá lijicj. Nepénowa apostolpan yupj. Dios sin jyama la veles la p'a jilal Jesucristo po'ó. Yupj lajay tsjay 'üsüs way. Nepénowa profetapan yupj. Polel javelepj Dios tjevelá mpes. Yupj lajay po 'üsüs way. Nepénowa 'ücj la p'a wa sin la 'üsüs jis la jay. Yupj lajay 'üsüs way. Nepénowa pajal 'üsüs polel lajay, niyom p'in ma polel lajay jinwá. Nepénowa 'ücj jis la ts'uc malala jisas. Nepénowa 'ücj jis capj jap'acj la p'a. Nepénowa nin polel lajay ne la p'a 'a mulú quelel tsji' lajay Dios mpes. Nepénowa la p'a jis tin polel javelepj, pjü ma tjepjyacaň niná. Niná Dios ts'uyupj nin polel lajay, Dios jis tje'yaya mpes. <sup>29</sup> ¿Ncu nujola pjü way apostolpan? Nin tulucj. ¿Ncu nujola pjü way profetapan? Nin tulucj. ¿Ncu nujola pjü way sin 'yüsa lajaj? Nin tulucj. ¿Ncu nujola pjü way pajal 'üsüs polel lajay, niyom p'in ma polel lajay jinwá? Nin tulucj. <sup>30</sup> ¿Ncu nujola pjü way 'ücj jis la ts'uc malala jisas? Nin tulucj. ¿Ncu nujola pjü way la p'a jis tin polel javelepj? Nin tulucj. ¿Ncu nujola pjü way polel sin 'yüsa yupj javelepj, ca yupj sin 'yüsa la mijicj tsjan tjowelepj yupj? Nin tulucj. <sup>31</sup> Dios se 'aya pjü jilal, 'ücj la mijicj jupj jos jin. Nepénowa más 'üsüs polel lajay, Dios nin jis tje'yaya. Nujisas t'as Dios nin p'iyá nu 'yaya, mpes ca polel la müjí yupj jinwá.

*Más 'ücj quelel la sijicj la p'a.*

Quina ca sin mü'üsüs la mejay, más 'üsüs way nin lojí.

### 13

<sup>1</sup> Más 'ücj quelel la sijicj la p'a. La p'a jis tin 'ücj velecj ca nacj Dios Cjües mpes. Angelpan jis tin 'ücj wa velecj ca nacj Dios Cjües mpes. Newa ma quelel la sijicj la p'a, yupj ca ma jisas nsem cupj velecj. Campana pasal yümcj pjac

jinwá nsem yupj jis lal, cupj velecj na yupj jis lal. Vyaja jis la pjac jinwá nsem yupj jis lal. <sup>2</sup> 'Ücj polel velecj Dios mpes ca nacj. Qjuisin tji'yüsa Dios po'ó, la p'a ma sin tji'yüsa ca nacj. Pjü way selecj Dios po'ó, la p'a ma sin 'yüsá. Pyonecj wa Dios ca la mijis pjü way cupj le monacj. Mpes 'ücj velecj joc' lal jutja, ne yupj ca mim, cupj tjevelecj mpes. Pjü niná 'üsüs; newa 'üsüs tulucj cupj, cupj ma quelel la sijicj la p'a. <sup>3</sup> Pjü way tya'acj se 'ayacj jis t'emel cjuwá ca nacj. La p'a qjuis p'üy ja'üm Jesucristo qjuisas mpes, nca'lequecj ca nacj. Newa ma quelel la sijicj la p'a, 'üsüs tulucj qjuis mpalas nin la tjijicj mpes.

<sup>4</sup> Quelel la sojí na la p'a, ma ts'u 'inyá yupj lal. 'Üsüs lojí yupj mpes. Nun ma jomaqué yupj lal. Nun ma welé más 'üsüs way nun yupj lal. Nun ma welé más püné nun yupj lal. <sup>5</sup> Quelel lojí na la p'a, ma malala welé yupj lal, ma malala lojí yupj lal. Quelel lojí na la p'a, ma lojí nujisas jin. Lojí yupj jos mpes. Quelel lojí na la p'a, ma leñ way ts'u 'inyá yupj lal. Quelel lojí na la p'a, ma nujola nsem yupj malala la nusiji na. <sup>6</sup> Quelel lojí na la p'a, ma 'ücj nujisas nsem yupj malala liji na. 'Ücj nujisas nsem yupj liji na Dios vele jin. Yupj vele t'üç' way. <sup>7</sup> Quelel lojí na la p'a, lovin ca quelel la müjíj yupj. Ca nacj la pülticj la numijis ca, ma nujisas jin. Newa ca quelel la müjíj yupj. Quelel lojí na la p'a, lovin ca quelel mponé yupj vele mpes. Quelel lojí na la p'a, lovin ca quelel mponé yupj nin liji más 'üsüs way mpes. Ca nacj yupj ma quelel liji custjay Dios jos jin; newa ca quelel la müjíj yupj, lovin ca cus mp'a'sá.

<sup>8</sup> Dios lovin ca quelel lis mijis, cupj lovin ca quelel lis mijicj wa. Quina nepénowa 'ücj javelepj Dios mpes. P'a jawas ma ca nin la mijicj. Quina nepénowa 'ücj javelepj la p'a jis tin yupj p'iyá ma salejepj. P'a jawas ma ca nin la mijicj. Quina nepénowa 'ücj javelepj la p'a jilal tsjan niná Dios jos yupj ca jus nlayecj. P'a jawas ma ca nin la

mijicj. Pjaní p'in lovin lijicj: lovin ca quelel lis mijicj la p'a. <sup>9</sup> Quina ma pjü way selecj. Velecj la p'a jilal Dios mpes. Newa ma pjü way qjuisin 'yüsa Dios po'ó. <sup>10</sup> P'a jawas Jesucristo ca ncuwim niswá nosis casá. Nin jawas la p'a casá qjuiyola nsem, la p'a casá ca la mijicj. Quina lijicj, ma ca la mijicj niswá, Dios la mijis mpes.

<sup>11</sup> Nin p'iyá tsjictjacj si t'ünú na. Napj tsjicj waytsja na, tsjicj way jinwá tjeveletsja napj. Tsjicj way jinwá nólatsja napj. Ntjit'ünú na, ma la tjejay tsjicj jinwá. La tjejay püné jinwá. <sup>12</sup> Nin p'iyá, p'a casá ca nsem cupj qjuis lal p'a jawas; más 'üsüs ca nsem. Quina ca mvelé tsjan mpes ca jus nlayé niná. 'Üsú mo'o nyucucj na, qjuis wala 'ots'ots' way ne'as nyucucj p'in. Nin p'iyá quina ma polel nyucucj Dios. P'a jawas ca jus nucucj. Jesucristo niswa tjac' na, Dios wolap'a'a ca nlüjüquecj cupj. Tsjay 'üsüs ca jus nucucj. Quina tsjicj way selecj p'in Dios po'ó. Jesucristo tjac' na, pjü ca qjuisin mü'üsüs Dios po'ó. Dios pjü selé cupj qjuisin po'ó. Nin p'iyá pjü ca jus nlayecj jupj mpes.

<sup>13</sup> Napj ca mpac tsjan niná cupj lovin la mijicj. Lovin ca mponecj cupj Dios vele jin. Lovin jus nlayecj Dios 'üsüs la qjuis mijis. Lovin ca quelel lis mijicj la p'a. Conas lijicj 'üsüs way. Mop'in más 'ücj lovin quelel la sijicj la p'a.

## 14

*Nepénowa javelepj la p'a jis tin, yupj p'iyá lovin ma sin tji'yüsa niná.*

<sup>1</sup> Más 'ücj nun quelel la sojí la p'a. Nujisas t'as ca nin la müjí. 'Ücj wa po nujisas nsem Dios Cjües nu 'yaya tsjan mpes 'ücj tsji' lojí Dios mpes. Pülücj p'a casá 'ücj lajaj se 'aya jupj. Po nujisas t'as Dios nu 'yaya ne nun ca polel mvelé jupj mpes. 'Ücj niná nujisas niná. <sup>2</sup> Nepénowa polel javelepj la p'a jis tin, yupj p'iyá ma salejepj. Dios Cjües

se 'aya ne 'ücj nin lajay. Niná javelepj na, gente jis lal javelepj tulucj; Dios lal javelepj p'in. La p'a ma sin 'yüsa yupj javelepj. La p'a ma salejepj tsjan javelepj yupj; Dios Cjües selé p'in. <sup>3</sup> Gente la p'a polel javelepj Dios mpes. Nin javelepj na, javelepj la p'a jilal. Yupj javelepj mpes, la p'a más 'ücj ca cus ncoïcocj Dios, ca quelel la mijicj wa Dios jos jin, yupj más 'ücj jisas ca nsem 'ots'ipj. <sup>4</sup> Nun popa pjaní p'a jis tin vele na Dios Cjües nin liji mpes, se p'a'sa jupj p'iyá. Jupj p'iyá más 'in 'ücj se coïca Dios, nin liji mpes. Nun popa pjaní vele na Dios mpes, jupj p'iyá mpes nin liji tulucj. Jis capj p'ya'sa Dios ts'uyupj pjü way. Yupj sin 'yüsa jupj velá. Yupj pjü way más 'in 'ücj se coïcocj Dios, jupj vele mpes.

<sup>5</sup> 'Ücj napj lal nun pjü way 'ücj cüwelé p'a jis tin, Dios Cjües nu 'yaya nin la müjí. 'Üsüs niná. Newa p'a wa más 'üsüs. Najas nun pjü way 'ücj cüwelé Dios mpes. Dios mpes vele más 'üsüs liji p'a jis tin vele lal. P'a jis tin vele ma si 'üsü jupj velá, ne nin. Jupj si 'üsü, ne nin vele la p'a jis lal, 'üsüs nin. Mpes jupj jis capj p'ya'sa wa Dios ts'uyupj, yupj más 'ücj se coïcocj Dios. <sup>6</sup> Natjampan, nun nt'a ne'as tsum na, ma ca p'a jis tin mvelé. Dios Cjües ne 'aya 'ücj nin la cüjay ca nacj. Nin la cüjay, nun ma ca nusin mü'üsüs napj velé. Mpes ma ca nin la mejay. Nun jilal ca mvelé Dios nawala tjevele jin. Nun jilal ca mvelé Dios jos nun jus nlayé. Nun jilal ca mvelé Dios velá. Napj ca nusin mü'üsüs le mejay. <sup>7</sup> Nin p'iyá flauta lal, arpa lal wa. Nun popa pjaní flauta li pjusá ca nacj, p'a wa arpa 'in tyüla ca nacj. Ma ne'as pjac ca nacj. Mpes pjü ma sin 'yüsa tsjan corito jupj. <sup>8</sup> Nin p'iyá trompeta lal. Militarpan ppyacañ na trompeta li pjusá, salejepj jepa militar jos yupj ca mal jis la palan enemigopan jilal. Ma ne'as pjac na, pjü militarpan ma ca sin mü'üsüs jepa jos jil la palan. <sup>9</sup> Nin p'iyá nun jilal, la p'a jis tin welé na, pjü ma ca sin mü'üsüs nun welé. Nin welé

p'in, ma jis capj p'o'sá la p'a wa.

<sup>10</sup> T'üç' way yupj jis tin pülcj javelepj nosis casá. T'üç' way pasal pülcj way sin 'yüsa yupj jis tin. <sup>11</sup> Yom pjani napj lal vele ca nacj, mop'in lovin ma tjapjacas yupj tüin. Jupj jus nlayers napj ma nin 'yüsa yupj tüin. Napj jus nley yupj ma si 'üsü napj ntin. <sup>12</sup> T'üç' way nun pjü way nin jisas Dios Cjües nu ma'ayas, ne 'üçj polel la müjí Dios jos jin. Mpes po nujisas t'as yupj nu ma'ayas ne ca polel jis capj mp'a'sá Dios ts'uyupj. Más 'üçj niná. Nin polel lojí na, yupj más ca jisas nsem Dios.

<sup>13</sup> Nepénowa ca la p'a jis tin welé ca nacj. Nun p'iyá ma nusin 'yüsa nun welé. Mpes Dios lal la tjomoná ca polel nusin mü'üsüs nun tjowelé. <sup>14</sup> Nenéyawa Dios lal velé na, la p'a jis tin velé, ma nin 'yüsa napj velé. Nin velé na, napj neqjues p'in nin vele. Napj ma nin 'yüsa napj velé. <sup>15</sup> Mpes nun jilal ca mvelé napj ca la mejay mpes. Dios lal ca mvelé la p'a jis tin mpes, ma nin 'yüsa napj velé. Napj neqjues p'in ca mveles. Mop'in jis tin la p'a selé napj. Niná mpes ca mvelé wa Dios lal. Mpes la p'a ca sin mü'üsüs napj velé. Napj ca nejets'es la p'a jis tin, ma nin 'yüsa nejets'es mpes. Napj neqjues nejets'em p'in. Mop'in jis tin la p'a selé napj. Niná mpes ca nejets'es wa. Mpes la p'a ca sin mü'üsüs. <sup>16</sup> Ca nacj nun popa pjani quelel wü'i Dios lal la p'a jis tin mpes la p'in. Ma si 'üsü yupj velá. Jupj cjües p'in vele. T'üç' way gente ne'aj jatja ma sin 'yüsa jupj polel nin vele Dios Cjües nin liji mpes. Mpes yupj ma polel javelepj ncu 'üsüs niná velá. <sup>17</sup> T'üç' way 'üsüs wü'i Dios lal. Newa ma jis capj p'ya'sa la p'a. Yupj más 'üçj japon tulucj, yupj nin liji mpes.

<sup>18</sup> T'üç' way la p'a jis tin velé napj, ma nin 'yüsa napj velé. Más nin velé napj pjü jilal. Nin mpes wü'i's Dios lal.

<sup>19</sup> Dios ts'uyupj 'a si mulú nt'a, la p'a jis tin polel velé, ma nin 'yüsa napj velé. Jis tin la p'a polel velé wa, niná nin

'yüsa napj velé. Niná velé na, yupj sin 'yüsa napj velé. Po quelel velé jis tin nenem, nin 'yüsa napj velé. Niná velé na, polel sin 'yüsa lejay napj. Palabra cinco sin 'yüsa más 'üçj palabra diez mil lal, ma sin 'yüsa witjacj.

<sup>20</sup> Natjampan, ma nujola t'as tsjictjacj jinwá, napj tjevelé mpes. Mop'in nin, 'üsüs la müjí tsjictjacj seyasa witjacj jinwá. Yupj ma sin tji'yüsa, ma malala lajaj custjay. Newa najas nujola püné witjacj jinwá napj tjevelé mpes. 'Üsüs nusin tjü'üsüs niná. <sup>21</sup> Dios Popel vele: "Napj niyom ca sin majam gente niná nt'a, yupj ne p'a jis tin javelepj. Pasal campa mpe ca ncul jis la veles yupj jis lal. Yupj ca mvelecj, napj najas jin ca mvelecj. Newa nin, gente niná ma ca jisas nsem napj velé", qjuis Jepa Dios nin vele. <sup>22</sup> Qjuisin 'yüsa tsjan mpes nin tjevele. T'iç' way Dios se 'aya yupj ts'uyupj nepénowa 'üçj javalepj la p'a jis tin yupj p'iyá ma salejepj. Dios jos yupj nin lajaj ma japon witjacj jis la nuc. Yupj ca nucucj Dios 'üsüs liji, yom p'in ma polel liji jinwá. P'a casá lajaj, Dios ts'uyupj jis lal 'a si mulú na. Dios ts'uyupj japon nas yupj. Ma la p'a jis tin javalepj Dios ts'uyupj januc mpes. Dios mpes javalepj yupj jis tin p'in, yupj jis la pjac. Nin mpes wa yupj januc wa Dios pajal 'üsüs. Ma japon ma sin 'yüsa yupj javalepj Dios mpes.

<sup>23</sup> 'A nu myula na, nun pjü cüwelé la p'a jis tin nun p'iyá ma solejé, la p'a ma ca sin mü'üsüs nun welé. Nepénowa 'a nu myula nt'a jiquil na, ma ca sin mü'üsüs tsjan lojí ca nacj. Dios ts'uyupj tulucj jiquil wa ca nacj. Yupj ca mvelecj malala nujola jin welé. <sup>24</sup> Más 'üçj nsem nun pjü way welé Dios mpes, nun jis tin mpes. Mpés la p'a wa jiquil na, ca sin mü'üsüs nun welé. Yupj ma sin 'yüsa tsjan lojí 'a nu myula na ca nacj. Dios ts'uyupj tulucj yupj ca nacj. Newa ca sin mü'üsüs nun welé, mpes 'aplilila ca nsem malala la tjajay mpes. Nun pjü way ca 'üçj mvelé yupj jis lal más 'üçj Dios jos jin lajaj. <sup>25</sup> Mpés yupj ca mvelecj nun t'üç' way tjowelé.

Ca mvelecj yupj nin yólatsja nun tjowelé jinwá. Gente p'in ma salejepj tsjan yola la p'a. Dios p'in selé niná. Mpes yupj jis tic' jin müjünsünüü, palá mpi'tjiň, ca mvelecj Dios pajal püné. Ca mvelecj Dios já'asa nun jilal.

*Pablo tepyaca 'oyn nyuca la mijicj Dios ts'uyupj, yupj 'a si mulú nt'a.*

<sup>26</sup> Natjampan, napj ca mvelé tsjan 'üsüs way la müjí. T'üç' way Dios Cjües nu tje'yaya pjü way, nin polel lojí Dios jos jin. 'A nu myula na, nepénowa ca quelel nejets'eň ca nacj Dios mpes. Nepénowa ca quelel sin mü'üsüs lis mijicj ca nacj. Nepénowa ca quelel mvelecj ca nacj Dios sin tji'yüsa la tjiijí mpes. Nepénowa ca quelel mvelecj ca nacj la p'a jis tin, ma sin 'yüsa javelepj mpes. La p'a ca quelel nusin mü'üsüs la numijicj ca nacj, tsjan tjowelepj yupj. Najas niná lajay, Dios ts'uyupj jis capj la p'acj. Mpes Dios ts'uyupj más ca jisas nsem Dios. <sup>27</sup> Ca nacj nepénowa quelel javelepj la p'a jis tin, ma sin 'yüsa javelepj mpes. Najas mat'e javelepj ne nin, cont'e ca nacj 'üçj. Ma najas pülüçj nin javelepj. Najas ma javelepj 'a mulú. Pjaní t'üç' tjevele na, 'üçj la p'a vele. Najas la p'a sin 'yüsa lajay tsjan tjowelepj yupj. <sup>28</sup> Ca nacj pjü ma polel sin 'yüsa lajay tsjan tjowelepj. Mpes más 'üçj ma nin javelepj la p'a jis tin Dios ts'uyupj 'a si mulú nt'a. Mop'in 'üçj pjaní nin vele Dios lal la p'a jis tin mpes, jusapj já'asa na.

<sup>29</sup> T'üç' way Dios pjaní pjaní jilal vele jupj jos mvelecj, Dios ts'uyupj 'a si mulú nt'a. Najas mat'e javelepj p'in, cont'e ca nacj. Najas la p'a sin mü'üsüs ncu t'üç' way javelepj Dios tjevelá. <sup>30</sup> Ca nacj leň way Dios ca mveles já'asa lal. Jos la p'a jilal vele tjevelá. P'a newa vele ca nacj. Más 'üçj jupj lyájasa nsem quinam, mpjacam. <sup>31</sup> Najas pjaní pjaní welé Dios mpes; ma ca mvelé la p'a vele na. Mpes pjü way ca 'üçj sin mü'üsüs, ne pjü más 'in 'üsüs ca quelel la mijicj Dios jos jin. <sup>32</sup> Profetapan p'iyá ca yola

mpalas 'ücj lyájasa jatja, la p'a quelel javelepj na. <sup>33</sup> Dios ma jos yümcj pjac, 'a mulú javelepj ma jos. Jos pjaní tjevele na, la p'a mveles. Pjü yupj 'a mulú javelepj, ma jos.

Najas nin lojí Dios ts'uyupj la p'a nt'a 'a si mulú jinwá. <sup>34</sup> Najas nequem lyájasa jatja Dios ts'uyupj 'a si mulú nt'a. Más 'ücj ma javelepj ne'aj. Más 'ücj yupj ma jajütütj ne'aj. Dios Popel nin vele. <sup>35</sup> Ca nacj nequem ma sin 'yüsa la p'a vele na. Niná quelel sin 'yüsa. Más 'ücj yupj jis la mü'üyacj jis vayum jilal, yupj ca sin mü'üsüs lis mijicj jis wa nt'a. Malala nequem javelepj Dios ts'uyupj 'a si mulú nt'a.

<sup>36</sup> Pülcj nin tjowelepj Dios tjevelá. Nun mwalá way tjowelepj tulucj. La p'a nun jis wala tjowelepj Dios tjevelá. Mop'in nun jilal p'in tjowelepj tulucj. Mpes po ma nujola t'as 'üsüs lojí; 'üsüs lojí tulucj. <sup>37</sup> Nepénowa ne'aj yola Dios vele yupj jilal, yola Dios jos niná javelepj Dios ts'uyupj jilal. Yola Dios Cjües jis tje'yaya ne 'ücj lajay Dios jos jin. Najas yupj ca jus nlayers napj nin pyac nun mpes qjuis Jepa Dios qjuisí jütüta p'in. <sup>38</sup> Nun popa pjaní ma quelel jus nlayers niná ca nacj. Mpes más 'ücj nun ma pjo'oqué jupj lal.

<sup>39</sup> Natjampan, niswa velé po nujisas t'as nun ca 'ücj mvelé Dios mpes, jupj Cjües nu 'yaya nin lojí mpes. Nun jis lal velé wa ma mvelé nun popa pjaní ma polel vele la p'a jis tin jupj p'iyá ma selé. <sup>40</sup> Mop'in nin, najas nun lojí pjü way napj tepyac jin. Nin jos Dios. Ma tjowelé 'a mulú. Pjaní t'üç' tjevele na, 'ücj la p'a ca mveles.

## 15

*Jesucristo jas tjijyünса, tüpü'ü niswá.*

<sup>1</sup> Natjampan, nun jis walap'a'a tjevelé Jesucristo 'üsüs la tjiji gente mpes. Napj tjevelé niná nun jis lal. Najas niná nujola nsem niswá quinam. Nun nujisastsja napj tjevelé. Niná newa poné nun. <sup>2</sup> Niná poné, mpes ca mpatjaqué

Dios lal. Najas po ca mponé lovin napj tjevelé nun jilal. 'Ots'ots' way p'in topóné, ma ca mpatjaqué Dios lal.

<sup>3</sup> T'üç' way nun jilal tjevelé napj nin tji'yüsa mpes. Niná más 'üsüs way pjü nusin tji'yüsa lal. Nun jilal tjevelé Cristo tepe'e malala nyuca la tjijicj mpes. Dios Popel tjevele nin ca la mijis. <sup>4</sup> Yupj toc Jesucristo. Ts'ac' cont'e na, Dios jas tjiyünsa, ne nyucunú tepyala niswá. Dios Popel tjevele nin ca mpalas. <sup>5</sup> Jas tjiyünsa na, lay tepyala Pedro lal. Niyom Jesús cus tocoötsja, doce waytsja yupj; yupj tyatja nt'a, nepé lay tepyala wa. <sup>6</sup> Locopyaya Dios ts'uyupj quinientos 'a jis tjimyula. Más pülcctsja yupj quinientos lal. Cristo lay tepyala wa ne'aj. Yupj pülcjc janucun patja custjay. Nepénowa p'in tecya'liñ. <sup>7</sup> Locopyaya lay tepyala Jacobo lal. Locopyaya lay tepyala apostolpan pjü way jilal. <sup>8</sup> Pjü way yupj jus tjunuc na, lay tepyala wa napj lal. Tsjicj costa way tjemya'na na, malala nin. Niná tsjicj way jinwatsja napj. Malálatsja napj. <sup>9</sup> Napj nola la p'a apostolpan más 'üsüs napj lal. Napj apóstol wa, yupj jinwá; mop'in tsjay malala la tjejay napj Dios ts'uyupj jilal püna p'in, mpes tsjicj jin nola napj p'iyá.

<sup>10</sup> Newa nin, Dios pasal 'üsüs way la tjiji napj lal. Apóstol la ntjiji napj. Pasal 'üsüs way polel la tjejaytsja jupj mpes, jupj 'üsüs la ntjiji mpes. Napj más yümüçj tsji' la tjejay pjü apostolpan la p'a wa jilal. Mop'in napj p'iyá ma nin la tjejay. Dios nin tje'yaya ne 'üçj nin polel lejay. Mpés jupj nin la tjiji. <sup>11</sup> T'üç' way apostolpan la p'a nun jis walap'a'a tjowelepj Dios tjevelá. Napj nun jis walap'a'a tjevelé wa Dios tjevelá. Ma selé ncu mwälá way topóné yupj jilal. Ma selé ncu mwälá way topóné napj lal. Ma nola. 'Üçj najas p'in topóné nun.

*Dios ts'uyupj ca sin müjünsüçj, mpatjam niswá.*

<sup>12</sup> T'üc' way nun jis walap'a'a tjevelecj Cristo po'ó. Nun jilal tjevelecj jupj jas tjijyünsa, tüpü'ü niswá tepe'e na. ¿Tsjan mpes nun nepénowa welé gente ma sin müjünsüçj, ma mpatjam niswá? <sup>13</sup> Welé gente ma sin müjünsüçj tecya'liiñ na, ma mpatjam niswá. Mpes welé wa ca nacj Cristo ma jas tjijyünsa niswá, ma tüpü'ü niswá. <sup>14</sup> Nin welé ca nacj. Mpes nujola ma t'üc' way tjevelecj ca nacj. Ma poné Cristo pü'ü, mpes malala nin toponé jupj mpes. Nin tulucj. T'üc' way tecya'liiñ ca sin müjünsüçj, mpatjam niswá.

<sup>15</sup> Nun welé tecya'liiñ ma ca sin müjünsüçj, ma mpatjam niswá. Mpes nujola ca nacj cupj la tsywawilicj nun jilal Dios po'ó; cupj tjevelecj Dios jas tjijyünsa Cristá, tüpü'ü niswá. Nun welé tecya'liiñ ma ca sin müjünsüçj la püt'üs niswá, mpes welé wa ca nacj Dios ma wa jas tjijyünsa Cristá. <sup>16</sup> Niswa velé napj, nun welé tecya'liiñ ma ca sin müjünsüçj, ma mpatjam niswá, mpes welé wa Cristo ma jas tjijyünsa, ma tüpü'ü niswá. <sup>17</sup> Nun welé Cristo ma jas tjijyünsa niswá, mpes nun toponé mpes 'üsüs nu tepyala tulucj. Mpes Dios jola custjay malala nyuca la tjüjí. Ma nin liji jupj. T'üc' way Cristo jas tjijyünsa, tüpü'ü niswá. <sup>18</sup> Pülicj nasa sa coňtsja jupj. Pülicj tecya'liiñ yupj sin popé. Nun welé Cristo ma jas tjijyünsa, ma tüpü'ü niswá, mpes nin welé yupj ma Dios lal patja quinam. T'üc' way patja. T'üc' way Cristo jas tjijyünsa, tüpü'ü niswá. <sup>19</sup> Cupj Jesucristo se coňcocj quinam, mpes pyonecj 'üsüs qjuis mpalas tecya'lequecj na. Nun welé Cristo ma jas tjijyünsa, ma tüpü'ü niswá. Cristo ma cüpüt', ma 'üsüs qjuis cüpalas tecya'lequecj na. Mpes más 'üçj gente pasal yola cupj mpes. Más malala qjuis tepyala pjü jis lal.

<sup>20</sup> Malala qjuis tepyala tulucj. T'üc' way Dios jas tjijyünsa Cristá, tüpü'ü niswá. Dios mwalá way jas tjijyünsa jupj pjü way jis lal. Mpes t'üc' way tecya'liiñ ca sin

müjünsüçj wa, mpatjam niswá. <sup>21</sup> Pjü gente cya'liiñ yom pjaní la tjiji mpes. Nin p'iyá, gente ca sin müjünsüçj, mpatjam niswá, yom p'a mpes, pjaní jupj. <sup>22</sup> Adán mwalá way tüpü'ü pjü jilal. Pjü nca'liiñ ca jupj mpes. Nin p'iyá, Cristo sa coñ pjü way ca sin müjünsüçj jupj mpes, mpatjam niswá. <sup>23</sup> Dios sin jyünsa pjü way. Sin müjünsüs jupj tjevele na. Mwalá way jupj Cristo jas tijiyünsa. P'a jawas Cristo ncuwim niswá nosis nt'a. Nin jawas Cristo juts'a'á ca sin müjünsüs, mpatjam niswá. <sup>24</sup> Nin tepyala na nosis ncawajas ca. Nin jawas, Cristo ca Dios pjü ma'ayas, Dios jupj Popay. Pjü way jupj jyü'ta, jupj ca jupj Popay ma'ayas, mpes Dios ca pjü jis müjü'tüs nsem. Püna tjüjütütj, yupj ma müjü'tüçj nsem, Cristo la mijis mpes. Jepapan, ma jepapan nsem quinam, Cristo la mijis mpes. Noypan ma ca 'üçj la mijicj yupj jisas jinwá.

<sup>25</sup> Quina Cristo newa jyü'ta pjü way; nin jos Dios. Jupj ca la mpa'nas jupj enemigopan jis lal. Jupj ca la mijis jupj enemigopan pjü way jupj tsjom 'alá jatja jinwá. Nin la tjiji na, jupj Popay Dios ca müjü'tüs niswá. <sup>26</sup> Nin tepyala na, p'a casá mpalas Cristo mpes. Gente ma nca'liiñ ca niswá jupj mpes. Gente cya'liiñ pasal malala Cristo lal, ne ma nin mpalas quinam. <sup>27</sup> Dios Popel vele: "Dios pjü tsjom 'alá tepya'ta. Cristo jyü'ta pjü jilal." Popel vele pjü way tsjom 'alá tepya'ta. Selecj Dios ma tepya'ta jupj p'iyá Cristo tsjom 'alá. Jupj tepya'ta la p'a pjü way Cristo tsjom 'alá. <sup>28</sup> Dios tecyawaja tepya'ta na, jupj Jatjam ca mveles jupj lal, ca mveles jupj jos jupj Popay müjü'tüs jupj lal. Dios nin liji pjü way jupj Jatjam tsjom 'alá majatjum. T'üç' way Dios jusapj ca müjü'tüs pjü jilal.

<sup>29</sup> Napj selé nepénowa japon tecya'liiñ ma sin müjünsüçj jis la püt'üs niswá. ¿Ncu solejé tsjan mpes nepénowa bautizar se palá tecya'liiñ mpes? T'üç' way tecya'liiñ ca sin müjünsüçj niswá, mpatjam niswá; nin mpes nin lajay yupj

mpes.

<sup>30</sup> Gente nepénowa lovin ma jisas ncupj, quelel qjuesé 'ünan. Newa nin, lovin velecj Dios tjevelá. T'üç' way tecya'liiñ ca sin müjünsüçj, mpatjam niswá; mpes nin lijcj. <sup>31</sup> Natjampán, napj pasal 'üçj najas nun Jesucristo so coïncó mpes. Jupj cupj qjuis Jepa Püné. Newa nin, pjü ts'ac' jawas nepénowa quelel na 'ünan. <sup>32</sup> Napj tjevelé Efeso po'ó Dios tjevelá. Gente pasal pülcj ts'a 'intsja ne'aj, malala quelel la najaytsja. Yupj pü'á ts'i 'inyá jinwatsja. Newa nin, napj lovin tjevelé Dios tjevelá. T'emel ma quelel t'e'etsja tjevelé na. T'üç' way tecya'liiñ ca sin müjünsüçj, mpatjam niswá; nin mpes tjevelé napj. Nepénowa javelepj ma ca nin mpalas. Ma nin mpalas, "más 'üçj lyajacj, myüsiquecj p'in. Yaya nca'lequecj, ncawajas ca cupj la p'in, mpes más 'üçj 'üçj qjuisas quinam." <sup>33</sup> Nenéyawa gente javelepj tecya'liiñ ma sin müjünsüçj. Ma mponé nun yupj jilal. Ma jis capj ncoïncó yupj. Yom 'üsüs se coïca na yom malala, p'a jawas malala nsem wa jupj. <sup>34</sup> Nujola t'as Dios jos jinwá. Malala la tjüjí. Ma nin la müjí niswá. T'üç' way nepénowa ne'aj ma sin tji'yüsa Dios po'ó custjay. Mpes najas ca nu maycas nun.

*Pablo tepyaca 'onin ne nin sin müjünsüçj tecya'liiñ.*

<sup>35</sup> Ca nacj nepénowa ca la mü'üyacj: "¿'Onin ne nin sin müjünsüçj tecya'liiñ na la püt'üs mpes niswá? Yupj jis p'üy, ¿tsjan jin yustapj?" ca la mü'üyacj ca nacj. <sup>36</sup> Ma yola jinwá yupj, ne la 'üy yupj. Napj ca mvelé tsjan mpes ca jus nlayé tecya'liiñ ca sin müjünsüçj jis la püt'üs. Gente jis p'üy setel jinwá. Setel to'á, mwalá way siná niná. Setel tepe'e jinwá, 'amá toqué nun. Nin la tjüjí na, nt'ünüs ca, jun 'yüna jupj. <sup>37</sup> Setel siná setel p'in jupj, trigo ca nacj, p'a ca nacj. T'yüna na, p'a wa jupj. Setel tulucj, p'a casá justa jupj. 'Üsüs justa quinam. Nin p'iyá yom jüp'üy lal.

Mwalá way pe'e jupj. Tepe'e na, jas müjünsüs, mpü'üm niswá. Ninana p'iyá tulucj, p'a wa jüp'üy jinwá justa nsem jupj. <sup>38</sup> Setel p'a casá justa nsem, Dios nin liji. Jupj jos jin ca nsem. Pülcj jay setel. Pjü p'a casá yustapj nsem yupj, Dios liji. Pjü nin yustapj Dios jos jin. <sup>39</sup> Nin p'iyá, pülcj jis p'üy. Nin p'iyá tulucj yupj. Gente jis p'üy animal jis p'üy jin tulucj. Animal jis p'üy tsipyaya jis p'üy jin tulucj. Tsipyaya jis p'üy cjal jis p'üy jin tulucj.

<sup>40</sup> Pülcj jis p'üy qui casá. Pasal pülcj p'a casá jatja tsjun po'o. Ne'aj jatja pasal 'üsüs way jin yustapj. Qui casá nin p'iyá 'üsüs jin yustapj. Qui casá jatja, tsjun po'o jatja jin tulucj. <sup>41</sup> Lots'ac' 'üsüs jin justa, mümüy 'ots'ipj, pjulacj 'ots'ipj. Nin p'iyá tulucj yupj. Pasal pülcj jatja pjulacj. 'Üsüs jin yustapj, pjü way. Mop'in nin p'iyá tulucj yupj.

<sup>42</sup> Nin p'iyá nsem Dios tecya'liiñ sin müjünsüs na. Yom jüp'üy 'amá toc na, jupj jüp'üy cyawaja. Dios si jünsa na, p'a wa nsem jupj. Niná ma ncawajas ca, lovin mpü'üm ca jupj. <sup>43</sup> Yom jüp'üy toc na, malala justa. Jas tijiyünna na, 'üsüs justa nsem. Yom jüp'üy toc na, liji secj. Jas tijiyünna na, ca püné 'üç la mijis. <sup>44</sup> Yom jüp'üy 'amá toc na, 'amá popa jupj. Jas tijiyünna na, jupj tsjun popa nsem. T'üç' way jüp'üy 'amá popa nin pü'ü. Mpes t'üç' way jüp'üy p'a wa tsjun popa nsem jupj.

<sup>45</sup> Dios Popel niná vele wa. Vele: "Yom mwalá waytsja Adán, Dios la tiji jupj. Jupj jüp'üy 'amá pópatsja, nyucunutsja jupj." Püs naya p'a wa yom pü'ütsja jupj. Cristo jupj. Cjües jupj. Adán mpes, pjü malala nyuca lajay, pjü cya'liiñ. Cristo mpes, gente 'üç mpatjam lovin. <sup>46</sup> Cupj ca mpatjaquecj lovin.

Qquis p'üy lovin ca mpatjaquecj mpes, cjuwá quinam. Mwalá way cupj qquis p'üy 'amá popa mpes pyatjaquecj. P'a jawas qquis p'üy la p'a ca nta'acj, ne yupj mpes ca lovin mpatjaquecj cupj.

<sup>47</sup> Yom mwalá way 'amá pótatsja. Dios la tjiji jupj 'üpójú mpes. Yom p'a tsjun popa, Cristo jupj. <sup>48</sup> Yom mwalá way jinwá ncupj, Dios la tjiji jupj 'üpójú mpes. Cupj 'üpójú popa 'ots'ipj. Cupj popa pülcj ca nlaca Dios pü'ü nt'a. Cristo jüp'üy jinwá nsem cupj qjuis p'üy, jupj tsjun popé. <sup>49</sup> Quina yom mwalá way jinwá ncupj qui'á, jupj 'üpójú pótatsja. P'a jawas tsjun po'o popa jinwá custapj nsem cupj.

<sup>50</sup> Natjampán, nun jilal velé 'amá popa ncupj. Pis p'in cupj, 'as p'in. Pis niná, 'as niná, ma polel patja Dios jyü'ta nt'a. Dios ma la mijis mpatjam ne'aj. Qjuis p'üy 'amá popa, mpes ncawajas ca. Ma lovin polel patja.

<sup>51</sup> 'Üsüs nusin tjü'üsüs napj ca mpac mpes. Ca mpac, gente lovin ma salejeptsja yupj. Pülcj nca'liiñ ca qui'á mop'in ma ca pjü nca'liiñ yupj. Dios la p'a jis p'üy jis ma'ayas ca pjü jilal. <sup>52</sup> Nasa trompeta la pjaní la ttipiyusa pjac na, nin ca mpalas. La pjaní jun si tsicyaca na, leñ way nin pyala. Nin p'iyá, pasal leñ way Dios ca la p'a jis p'üy jis ma'ayas pjü jilal. Trompeta la ttipiyusa pjac na, Dios ca sin müjünsüs tecya'liiñ, ca mpatjam niswá. Jis p'üy ca nta'acj, lovin ma jis ncawajas ca. Cupj ma tecya'lequecj, nin p'iyá, qjuis p'üy p'a casá mpalas. <sup>53</sup> Qjuis p'üy quina pyatjaquecj mpes, jis ncawajas ca. Nca'liiñ ca. Mpés Dios ca qjuis ma'ayas la p'a qjuis p'üy. Ma jis ncawajas ca yupj. Lovin mpatjam ca yupj. <sup>54</sup> Nin tepyala na, cupj ca nucucj nin tepyala Dios Popel vele jin. Vele:

"Cupj ma tecya'lequecj jin nsem.

Lovin ca mpatjaquecj ncupj Dios la tjiji mpes.

<sup>55</sup> Qjuis p'üy ma tecya'liiñ jin ca nsem.

Ca sin müjünsüs, mpatjam niswá.

Pajal vyájatsja tecya'liiñ mpes.

Mop'in ma nin ca mpalas quinam",

Dios Popel nin vele. <sup>56</sup> Malala jis tepyala tecya'liiñ na, malala la tjajay mpes. Nun jilal velé 'onin ne malala la tjajay yupj. Sin tji'yüsa Moisés tepyacá, newa ma polel lajaytsja pjü tepyacá. <sup>57</sup> Quina wi'iquecj Dios lal cupj lovin ca mpatjaquecj jupj lal. Nin ca nsem Jesucristo la tjiji mpes, jupj ne cupj qjuis Jepa Püné.

<sup>58</sup> Mpes lovin nujisas t'as qjuis Jepa Jesucristo. Nun napj mpülicpan, napj quelel la nusejay. Lovin topón Dioś tjevelá. Lovin pajal tsji' la müjí qjuis Jepa Jesucristo mpes. Najas nun ca jus nlayé pasal 'üsüs ca mpalas, nun tsji' lojí na jupj mpes.

## 16

*Dios ts'uyupj Corinto po'o patja t'emel tja'ayapj Dios ts'uyupj Jerusalén po'o patja mpes.*

<sup>1</sup> Nun solejé napj la tjemyon Dioś ts'uyupj t'emel ma'ayacj Dioś ts'uyupj mpes Jerusalén po'ó. Jilal tjevelé 'onin la cüjay ne la 'ayas niná. Nun tjevelé Dioś ts'uyupj pjü way jilal Galacia po'ó. Najas nin p'iyá lojí nun. <sup>2</sup> Domingo pjü way najas pjü way witjacj nun na'aj 'onsó t'emel so 'oyá mpes. Nun sin popa t'emel pülicj jat'anquepj, 'in püné ja'onsopj najas. Tsjicj way jat'anquepj, más tsjicj way ja'onsopj 'ücj. Mpes nun nt'a tjum na, nun ca nta'á t'emel jis la 'ayas. Nun nt'a tjum na, ma najas niswa t'emel lo moná nun 'a nu myula na. <sup>3</sup> Najas nun ca la nt'a nepenowá, yupj ca nt'acj t'emel niná Jerusalén nt'a Dioś ts'uyupj mpes. Nun nt'a tjum na, napj ca sin majam niná t'emel lal. Napj ca jis papel ma'ayá, mpes Dioś ts'uyupj Jerusalén po'o ca jus nlayecj pjacj niná. <sup>4</sup> Más 'ücj napj jum wa ca nacj. Jum, 'ücj ncapj jacoñ.

*Pablo tepyaca nin la mijis mpes.*

<sup>5</sup> Mwalá way napj ca mis Macedonia nt'a. Ne'aj tjum na, ne'as ca mis nun nt'a. <sup>6</sup> Ts'ac' pülicj ca mpü'üs ca nacj

nun jis lal. Jive na ca mpü'üs ca nacj nun jilal. Mpes 'ücj ca polel no 'oyá, ne ca 'ücj polel mis p'a gente nt'a. Ma selé custjay ca'aj mis. <sup>7</sup> Ma quelel jum quinam nun nt'a; püs way ma polel pü'üs ne'aj quinam. Püs way quelel pü'üs nun nt'a. Qjuis Jepa Dios jos jin ca nsem. <sup>8</sup> Qui'á ca mpü'üs quinam Efeso po'ó. Judiopan leïi way ca 'a jis mulus fiesta mpes, fiesta niná Pentecostés ló. T'üç' tepyala na, mis ca napj. <sup>9</sup> Pülcj jilal polel velé quinam Dios tjevele jin, mpes qui'á ca mpü'üs quinam. Po quelel pjiyacaï yupj. Mop'in la p'a pülcj p'a casá yola. Ts'a 'in yupj napj lal. Yupj jisas la p'a ma sin 'yüsa Dios tjevele jin, nin mpes wa quelel pü'üs qui'á.

<sup>10</sup> Timoteo ca mim nun nt'a ca nacj. Jama na, najas yupj ma lecj meyas nun jilal. Mpes najas pasal wüi'iqué nun yupj ne'as jama na. Jupj tsji' liji wa qjuis Jepa Dios mpes, napj jinwá. <sup>11</sup> Jupj tjamacjas custjay, mop'in 'üsüs yupj; najas ma malala nujola yupj mpes. Tja'ayá yupj jos, ne 'ücj polel ncuwim napj nt'a. Tjowelé 'üsüs mim. Napj li nuc lo cuwis yupj napj nt'a p'a wa Dios ts'uyupj jilal.

<sup>12</sup> Quina ca mpac Apolos po'ó, yupj cupj qjuis catjam. Po tjevelé yupj lal más 'ücj jama quinam Dios ts'uyupj nepénowa jilal nujus la nuc. Newa ma quelel jámatsja quinam. Polel jama na, mim ca.

### *Pablo tecyawaja tepyaca.*

<sup>13</sup> 'In tjajama ma poné nun la tsuwilpan jilal. T'üç' way lovin mponé qjuis Papay Dios po'ó, Cristo po'ó 'ots'ipj. Gente ca mvelecj más 'ücj ma pjo'oqué niná. Ma mpja'aqué yupj jilal. Lovin la müjí Dios jos jin. <sup>14</sup> Nun pjü way pasal pülcj lojí. Nin lojí na, lovin quelel lis tjüjí la p'a.

<sup>15</sup> Natjampán, ne'aj Acaya po'ó pülcj way jisas Jesucristo quinam. Nun solejé Estéfanás, yupj wo nt'a patja

'ots'ipj, mwalá wayjisastsja Jesucristo ne'aj. Yupj lovin quelel jis capj jap'actsja Dios ts'uyupj. Nin la tjajay. <sup>16</sup> Napj najas nun lojí yupj jisas jin. La p'a wa yupj jin p'iyá lajaj, la müjí wa yupj jisas jin. La p'a wa nepénowa tsji' lajaj yupj jilal Dios mpes. La müjí wa yupj jisas jin.

<sup>17</sup> Tsjay 'ücj najas Estéfanas tjac' napj nt'a. 'Ücj najas wa Fortunato tjac', Acaico tjac' wa, napj nt'a. Najas nun napj lal jotjaqué mop'in ma polel jotjaqué qui'á. Quina yupj tjiquil nun mpe, mpes tsjay 'ücj najas. <sup>18</sup> Napj lal tjowelepj nun po'ó, mpes 'ücj najas la tjajay yupj. Napj selé nun pasal 'ücj jisas wa yupj javelepj mpes. Napj lal javelepj nun mpes. Najas 'üsüs way welé nun yupj sin po'ó. La p'a lajaj yupj jinwá. Najas 'üsüs welé wa yupj sin po'ó.

<sup>19</sup> Dios ts'uyupj Asia po'o patja pjü witjacj süs wa la tjajay nun jilal. Aquila süs wa la tjihi, Priscila 'ots'ipj; yupj qjuis Jepa Jesucristo juts'a'á wa, nun jinwá. Dios ts'uyupj yupj jis wa nt'a 'a si mulú, süs wa la tjajay yupj. <sup>20</sup> Dios ts'uyupj qui'á jatja, pjü way süs wa la tjajay yupj. La nüjüsüqué na nun popé, la tjalapaná nunwá. 'Ücj nujisas t'as nujus tjunucú nusin popé.

<sup>21</sup> Napj Pablo. Niná napj p'in pyac nun mpes.

<sup>22</sup> Nepénowa jatja ne'aj ma quelel lajaj qjuis Jepa Jesucristo ca nacj. Más 'ücj Dios ca mveles ca malala jis mpalas yupj.

¡Qjuis Jepa Jesús, was jipj!

<sup>23</sup> Najas Jesucristo 'üsüs la nusiji nun pjü jilal, jupj Jepa Püné.

<sup>24</sup> Napj quelel la nusejay nun pjü way. Cupj pjü witjacj se coïcocj Jesucristá. Amén.

## Dios Tjevele Jupj 'Üsüs La Qquisiji Jesucristo Mpes

New Testament in Tol (HO:jic:Tol)

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tol

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tol [jic], Honduras

### Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tol

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

